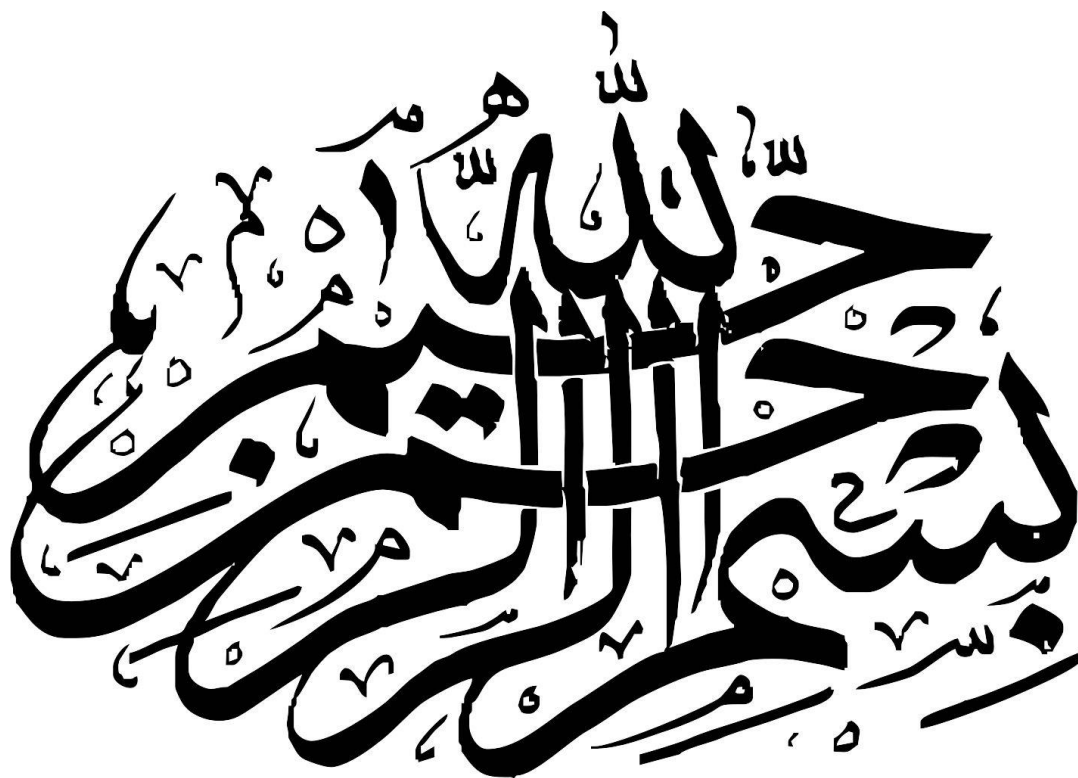

دینځی حقوق په اسلام کښي

د کتاب نوم: ((د نبځی حقوق په اسلام کښي))

لیکونکی: احمد شاه (پوپلزی)

کمپوز: احمد شاه (پوپلزی)

ډیزاین: احمد شاه (پوپلزی)

اول چاپ: 1380 هجري شمسي

دوهم چاپ: 1382 هجري شمسي کال

دقوس دمیاشتي 10 نیټه 0

[پښتور – پاکستان]

د چاپ حق محفوظ دي

د خپل گران پلار د ارواح خوښۍ په خاطر

وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَرِحْنَ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ ذَن تَكْرَهُوْا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ فِيْهِ خَيْرًا كَثِيْرًا (19) البقره

(اول جلد)

الاهي تحفه

(و حضرت آدم عليه السلام ته) (ښځه)

هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَذَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ

البقره (187) آيت

سريزه

موږ د ډيري زمانې راهيسي د داسي سوالونو سره مخامخ وو چي گواکي د قرآن عظيم الشان په صفحاتو کي د ښځي د پاره بيخي ځای نسته . هغوی بايد د يوه ژوندي موجود په حيث په کورونو کي و اوسي دعلم اوادب څخه بايد ليري وي دکارکولو اجازه ورته نسته...

موږ دا گمان کاوه چي د حکومت عالمان نه غواړي دا موضوع په واضح ډول سره بيان کړي نو سترگي په لاره وو چي گوندي زموږ ديني علما خپل ځانته دا حق ورکړي او د حق يوه چيغه پورته کړي څو په اسلام مين ځوانان د هغو وشا ته ودريري د دهرې هيوادونو او غير اسلامي عقايدو درلو دونکو ته چي اعتراض کوي په اسلام کي د ښځي حقوق پايمال دي د سوک جواب ورحواله کړي ، او دا واضح کړي چي د ږندو پشان په لاري تگ د بينا انسان خاصه نه ده.

افسوس داسي مکمل قانع کونکي جواب چي خپله قرآن عظيم الشان يې په خپلو صفحاتو کي لري موږ د نورو نويسندگانو له خوا پيدا نکړ ځکه نو نعرې او غلبلي د هري خوا څخه شروع سوې او حتي زموږ بعضي اسلامي ځوانانو هم دا اعتراض د منافقينو له خولي څخه نقل کړ په داسي وخت کي چي د هجرت څه دپاسه 18 کاله کيږي اوزموږ اقتصاد د صفر څه نورهم کښته سويدي په دې عزم را و پاڅيدو چي نورنو چپ کښينا ستل د خدای (ج) د هغه رسول او د اسلام پاک دين ته سپکاوی دي . د يوه مسلمان په حيث ژوند کول ولي د بيگانگانو تراعترا ضونو لا ندي چپ ناسته ظلم او تاريخي ده نو د پروردگار عالم په کمک او د قرآن عظيم الشان په مکمله همکاري د باغ د گلونو څخه مو يوه غنچه د گلو جوړه کړه څو وکولای سو هغه گلبازانو ته چي هميشه دگلانو سره همرازدي يوه غنچه دگلو ورته تقديم کړو له يوې خوا به مو د عطرونو دمعطرو بويونو خوشحالي ور په برخه کړې وي او له بلي خوا څخه به زموږ د طرفه د ژوند بهترينه تحفه چي هغه گل دی گلبازانو ته تقديم کړې وي.

علاوه پردې زموږ د گلانو د غنچه درلودونکي کولاي سي زموږ دگلانو د ډک باغ تعريف او توصيف وکړي اودعواموجب توجه ودې ته را وگرځوي چي که چيري د چا گلان پکار سوه نو د دې غنچي د باغ څخه دې لاس ته را وړي او هغه باغ (قرآن عظيم الشان دی) . ((صدق الله وصدق رسوله))

احمدشاه پوپلزي دشروع مياشت اوله دسرطان اواختتام داسد دمياشتي 31 نيټه د1380 هجري شمسي کال.

يادونه

په دې کتاب کې ډیره مهمه او پر زړه پورې جمله الا هي تحفه ده دا په دې خاطر غوره سويده چې زموږ د ټول مضمون اصلي هدف او مرام څرگنده وي يعني هر هغه څه چې ويل سويدي د همدې تحفي د را زونو څرگندوی دي . موږ دا مضمون په ډيرو لنډو الفاظو کې را غونډ کړيدئ په دې خاطر چې اصلي هدف اومرام په واضح ډول سره بيان سوی وي . د ويونکي د پاره ډيره آسا نتيا او د وخت نه ضايع کيدل هم په نظر کې نيول سوي دي اود بيا سوال د پاره هيڅ يوه خاليگاه او ځای نه وي پاته سوی ترتيب اوتنظيم سو .

د قرآني ارشاداتو او تفاسيرو او د حضرت محمد (ص) د پوره ارشاداتو ، اعمالو او کردارو په نظر کې نيولو سره د ډير بحث او څيړني وروسته شروع او د پروردگار د رحم او مهربانۍ په کمک سره اتمام ته ورسيدی . که څه هم احاديث نبوي په بخاري شريف اومسلم شريف کې هم ډير وو خو صرف موږ د خپل دليل د ټينگولو د پاره د قرآن عظيم الشان څخه استفاده وکړه خود نړي ټول مسلمانان د دې پاک او مقدس کتاب نازيليدل بيخايه و نه گڼي او دکمبود سوال په کښي پيدا نه کړي.

دا کتاب چې پردرو برخو ويشل سويدي اوله برخه يې د ذهن د روښانه کولو ، دوهمه برخه يې د ذهن د اماده کولو او دريمه برخه يې د عملي کولو په غرض او بنياد په نظر کې نيولو سره ترتيب او تنظيم سويدي . اميد لرم گران مينه وال د خپلو پاکو احساساتو په درلودلو سره حقيقت او څرگنده تحفه په غور سره مطالعه او ترخپل نظر لا ندي تير کړي ، څو وکولاي سي د بشر د حقوقو څخه د دفاع په خاطر مستقيم او حقاني دليل ولري . خصوصاً زموږ خويندي بايد ددې مضمون څخه په گټه اخيستلو سره د دشمنانو سوالونه رد او دې بنياده نظريو د رسوا کولو د پاره ځانونه چمتو کړي.

ومن الله توفيق

بسم الله الرحمن الرحيم

((قرآن اوښخه))

لمړي دښځي موجود ديت :

داسي معلومېږي په جهان کي دوي نظريي موجودي دي.

1. ماترياليزم 2. آيدياليزم

اول ماترياليزم :

ددې ډلي پيروانان ننني کمونستان دي . دوی داسي مفکوره لري ((ماده نه خلق کېږي اونه دمنځه ځي)) بلکه دیوه حالت څخه په بل حالت تبدیلیږي . کومه ماده چي داول څخه موجوده وه خود بخوده طبیعت راوستې ده . انسانان هم دهمدې تغیر په واسطه پیدا کېږي ، لکه نور نباتات او حیوانات اوهمداسي مري . یعنې د آخرت د ورځي ، سوال او جواب اوالا هي قدرت څخه منکر دي او په بیا ژوندي کیدو باندي عقیده نلري . دنیا همدا ژوند بولي او همدا غرض . موږ دلته پخپل بحث کي په دوی غرض نلرو او نه هم د دوی د ذهنونو څېړنه کوو . صرف د معلوماتو د اضافه کیدو په خاطر لنډ بحث و سو .

دوهم : آيدياليزم:

آيدیالستان په دې فکر اوعقیده دي چي د انسانانو او ټولو کائینا تو پیدا کونکی رب العزت الله جل جلاله دی . هغه ذات چي باقدرت او د انسانانو د تفکرڅخه ليري دی همداخداي (ج) دی چي د خرافاتو، پوڅو او بیځايه اعتقاداتو د محوه کولو په غرض یې د همدې خپلو بندگانو(انسانانو) له جملې څخه غوره بندگان (صالح او خیر خواه) د خپل استاذي په ډول د رسالت په معني نه د وکالت په معني مقرر کړيدي چي موږ هغو ته پیغمبر یا نبي وایو اوهریوه دالا هي استاذي په شکل الا هي کتاب څخه گټه اخیستل . لکه تورات ، زبور ، انجیل اوقرآن . دې پیغمبرانو او انبیاءو دالا هي کتابونو څخه دخپل امت د پاره لاري اوقوانین درلودل . موږ د قرآن عظیم الشان د مقدس کتاب په درلودلو سره د ټولو هغه آسماني کتابونو او صحیفو قبلونه کوو چي په هغه وخت کي (ترحضرت محمد (ص) نه مخکي) موجود وه خو د شریعت غړا محمدی په راتللو سره د هغه کتابونو او قوانینو پابند نه یو، ځکه موږته پروردگار عالم جامع اوکامل کتاب (قرآن) په تحفه کښي را کړیدئ او د پخوانیو پیغامبرانو حالت او احوال یې په منظمه اوکامله توگه تشریح کړیدئ او نور یې د فعلاً د پاره بې اعتباره گرځولي دي . ځکه خوموږ دلته د قرآن عظیم الشان ارشادات څیړو څو وکولای سو هر هغه سو تفاهمات چي د خلگو په ذهنونو کي ثبت دي ليري

کړای سو. اودا ثابتہ کو چي گناه او د هغې مرتکب انسان دی نه الاهي قانون . دلته موږ د ښځي حقوق داسلام د مقدس دين له نظره څیړو او دا ثابتہ کولای سو چي فقط په نړۍ کي د انسانانو د قانون او برابري محافظ همدا د اسلام مبارک دين او موجوده د پرور دگار عالم کلام يعني قرآن عظيم الشان دی دا ځکه چي پرور دگار عالم دې دين ته کامل ویلی دی لکه چي فرمایي :

الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَدَتَمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا (المائدة آیت 3)

ترجمه: موږ نن ورځ ستاسي دپاره مکمل وگرځاوه دين ستاسي اوتمام مي کړه نعمتونه خپل پرتاسي باندي اوغوره مي وگرځا وه ستاسي دپاره دين داسلام .

دامبارک آيت هغه آخرنۍ لارښوونه ده چي د ډيرو علماوو بلکه اکثريت عقیده پردې ده چي دا آخرنی آيت دی چي پر رسول کریم (ص) باندي نازل سویدی . او پس له دې څخه بیابل آیت نه دی نازل سوئ . مخکي له دې چي د دې مبارک آیت په تحلیل او څیړنه پیل وکړو باید و وایو اصلي هدف چي د اسلام څخه دی و څیړو دا څنگه کلمه ده ؟

چا وویل ؟

څنگه منځ ته راغله ؟

اوڅه معني لري ؟

اسلام: دا هغه کلمه ده چي زموږ نيکه حضرت ابراهيم عليه السلام

دخپل شوق اومحبت په توگه ویلې او پیروانان یې د اسلام یا مسلمانانو په نوم معرفي کړيدي . لکه چي قرآن عظيم الشان په دې باره کي فرمایي.

وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلًّى ذِيِكُمْ رِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ (الحج آیت 78)

ترجمه : نه يي دی گرځولی پرتاسي باندي کم زور اومشقت په دين کښي . تاسي مطابعت وکړي د پلارخپل ابراهيم عليه السلام او نوم د اسلام هم ده ايښي دی . مخکي .

داسلام معني : دا کلمه هرڅوک پخپل ذهن سره معني کولای سي په داسي شرط چي دسلامتی، سالم والي اوتسلیمیدلو معني ولري . ځکه دا لفظ هغه وخت رایج سوچي د ابراهيم عليه السلام د خولي څخه راو وتی . په تا ئید د دې خبري ټول ادیان چي د حضرت ابراهيم عليه السلام د زماني څخه د حضرت رسول اکرم (ص) ترمبعوث کیدو پوري منځ ته راغلي دي په هغه شرط چي د پروردگار عالم ارشاداتو انبيا عليهم السلام او پیغامبرانو ته یې د

تسليم غاړه ايښې وي هم ويل كيږي ، خود حضرت محمد (ص) ترمبعوث كيدو وروسته هغه ټول پخواني اديان محوه سوه اوصرف د حضرت محمد (ص) دين د اسلام په نوم و پيژندل سو.

دلته پرهمدې خبري باندي كفايت كوو ځكه د خپل اصلي هدف څخه وزو (دښځي قوانين په قرآن كي) څومره حقوق لري او په كومه اندازه كولاى سي په جامعه كي خپل رول په مثبتو او سالمه توگه و لوبوي . دكاردكولو اوعلم د حاصلولو په غرض تركومو شرائيطولا ندي كولاي سي فاعل سي داځكه موږ د حداو حدود نوم ذكركړځكه چي اسلامي جامعه اوغيراسلامي جامعه يود بله متضاد قوانين لري اوهيڅكله يوه مسلماننه ښځه د غيراسلامي جامعي د ښځونمايندگي نسي كولاى دلته يوه لا ز مي خبره لرو هغه ؛

اول : بعضي مسائل او سوالونه د انسان په ذهن كي را گرځي چي د هغوى جواب ممكن نه دى . مثلاً د رب العزت ليدل په دې دنياكى، د جنت او دودځ ليدل ، دقبرعذاب ، سوال او جواب او نور . موږ په الاهي دين كښى دوه قانونه لرو .

اول: عقیده او ایمان درلودل په غیب سره:

مسلمانان په اّمنت با الله (الايه) سره كامل ايمان لري داځكه چي بيله خاصي عقيدې څخه مسایل نه حل كيږي اونه هم د هغو د پاره كوم مكمل عقلی دليل وړاندي كولاى سو ځكه اكثره مسایل د انسان د واك او اختيار څخه وتي دي بايد پرې بحث ونه سی او چوپه خوله اختياركړي.

دوهم: د ژوندانه د سمون د پاره هراړخيزقوانين سته چي هر انسان د خپل مغز اوذهنى افادې په واسطه كولاى سی تشریح ولری.

ددې خبري ويل ځكه موږ ته ضرورى وو چي په راتلونكي بحثونوكى به دا ثابته سي څنگه سوال اوڅنگه جواب . موږ د مخه يولنډ بحث درلودى چي په ځينو مواردو كښي مسلمانان صرف ايمان په غيب سره لری چي يوه خبره همدلته داده:

اول: دانسان پيداينبت بيله پلاره اوبيله موره.

دوهم: دانسان پيداينبت بيله موره.

دريم: دانسان پيداينبت بيله پلاره.

دادري خلقتونه رب العزت دخپلى خدايي دښكاره كولواوثابت كيدو په غرض دخپلو نورو خلقتونوپه لړ كي درولى دى .

اول يې بابا آدم عليه السلام چي نه مورلری نه پلار.

دوهم يې بي بي حوا (رض عنها) ده چي پلارلری يعني بابا ادم عليه السلام ولي مورنلري .

دریم حضرت عیسی علیه السلام دی چي مورلري يعني بي بي مریم ولي پلارنلري . ويونکي دي دلته پوښتنه نه کوي چي دادري خلقتنه څنگه وسوه؟ ځکه مورمخکي دامنلی وه چي

بعضی سوالونه په مکمله توگه جواب نلري که څه ناڅه هم ووايو بياهم قانع کونکي دليل نسو پيدا کولای نو ځکه وایو چي ایمان په غیب سره درلودل زموږ خاصه ده . که څه هم و وایوپه قرآن عظیم الشان کي دهریوه دپاره ډیردلا ئیل وړاندي سويدي لکه د بابا ادم عليه السلام په باره کي ، چي د مخکي د مخ وچه خاوره او بيا د هغي غونډیل په خټو او وښتل او بيا په پاڅه توگه تبدیلیدل بيا وروسته د بابا ادم عليه السلام وجود دهغي خټی نه په الاهي امرسره ، او بيا د بي بي حوا (رض عنها) پيدا کيدل د بابا ادم عليه السلام څخه چي هغه بیده ووکله چي راکښې نستی د هغه د چپه پښتۍ څخه بي بي حوا پیداسوي وه او د حضرت عیسی علیه السلام پیداکيدل او د حضرت جبرائیل علیه السلام نزول و بي بي مریم ته لکه چي په 16 سپاره کي د قرآن پاک دا قصه په تفصیل سره بیان سويده ، خو بياهم وايي په سوال کي سوال پيدا کيږي صرف عقیده وي مسئلې دي د هر هغه چا د پاره چي د پروردگار عالم پر وحدانيت باندي بلا شک وشبه ایمان لري د ارتباط په خاطر چي پوه سو ښځه څنگه پیداسوه ؟

ولي پیداسوه ؟

اوڅومره حقوق لري ؟ دامبارك آيت را اخلو.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ رِئِيسًا (ايت 189) الاعراف

ترجمه : همدغه رب العزت دی چي تاسي يي خلق کړي ياست د يوه انسان څخه اوگرځولې يې ده (پيدايې کړه) د دغه انسان څخه ښځه په خاطر دې چي د ده زړه آرام او تسکين سي .

انشاء الله د پورته سوالونو جواب په مکمله توگه سره پیداسو.

تفسير: که په غورسره دامبارك آيت ترخپلي څيړني لا ندي ونيسو دا به راته معلومه سي چي د بي بي حوا پيدايښت په هر قسم چي وو د حضرت بابا ادم عليه السلام په خواهش او د ده د آراموالي د پاره وسو. ځکه د حضرت ادم عليه السلام اوسيدل په يوازي توگه د ده خپل د پاره د قبول وړ نه وه ، انسان اجتماعي خصلت لري او يوازي والی يوازي دالله (ج) د پاره بس دی . بل داچي پروردگار عالم اکثره مخلوقات جوړه جوړه پيدا کړيدي چي اينده په پرې بحث وکړو ځکه حضرت ادم عليه السلام هم د خپلی جوړې د پاره غوښتنه او دوعاگاني کولی . که څه هم ادم عليه السلام ښځه نه وه ليدلې او تصويري د ښځي هم نه درلودی خو پروردگار پخپل کامل علم سره پوهيدی چي د ښځي ضرورت لا زمي دی . ځکه د ژوندانه رونق هم بيله ښځي څخه سمون نه خوري او په اصل کي د کورونو د ترتيب او هم روښانه ساتلو د پاره يونه هيريدونکی جزدی ، نوځکه يې دا نفيس او باقدريته انسان غوره کړ چي په هره زمانه

اوهروقت کښي ورته بې حده ضرورت ليدل کيږي. اوکه مبالغه ونکړو بايد وويل سي چي ژوند بيله ښځي څخه کامل نه بلکه نیمگړی دی او هغه هم په تیارو کي . دا برتري د لمړي ځل د پاره پروردگار عالم و بي بي حوا ته ورکړه . اوس به څنگه سترگی پټي کړو او یا هم و وایو چي ښځه بې اهميته ده او یا هم په کورونو کي د زينت وسیله ده . هغه وخت چي زموږ پلار آدم علیه السلام نا آرام او بې کراهه وو دامعني نه وه چي گواکي هغه وږي او تږي وو او یا هم دکور د جنجال (صفایي) او دیگ پخولوله امله په تنگ راغلی وو او یایې هم ټوله ورځ جاروب کاوه ، بلکه هدف دلته وو چي د خپل همجنس په نه درلودلو سره یې دکمبود احساس کاوه خبرو کولو او جواب اخیستلو د پاره یې هم جنس نه درلودی ځکه نو نا آرام ښکاره کیدی په دې خاطر چي په آینده کي خوشحال آرام اود ژوند په تیرولو کي سعادت ور په برخه وي اود نورو موجوداتو په څیر دی هم جوړه ولري و پروردگار عالم ته په زاري وو. پروردگار هم د ده د خپل وجود څخه د حضرت بي بي حوا رض عنها (پیدایښت وکړ دا په دې خاطر :

هرهغه څه چي په مشکل او زحمت سره لاس ته راځي هغه ډیر گران او با ارزښته وي او هیڅوقت د هغه د ضایع کیدو طرز نه منل کيږي خو بل عکس که په ډیره ارزانه او یا هم مفت ته توگه کم سوغات او یا هم د ژوند د ضروریاتو اسباب د بنده ولاس ته ور سپړي د هغه قیمت او قدر لږ وي . په همدې وجه پروردگار عالم دده د خپل وجود څنگه د ده هم جنس په داسي وخت کي پیدا کړه چي هم د ده انتهایي ضرورت وو او هم د ده د بدن یوه ټوټه وه چي ضرور د ده د محبت سبب سوه اوداسي یوه تحفه وه چي هم د نسل د ډیروالي ، هم د خون شریکۍ او هم د ضرورت جز لاینفک وو . د پروردگار عالم مقبول ترین بنده سردار دو عالم حضرت محمد (ص) څخه د لورد پیدایښت په باره کي داسي ارشاد دی . ((په هغه کور کي څلویښت ورځي نوراوري چي هلته لور پیداسي)).

دوهم دلیل:

کله چي حضرت آدم علیه السلام د بي بي حوا (رض عنها) سره د جنت څخه و مخکي ته راکښته سو نو د نسل د ډیر والی په خاطر د رب العزت د خوا څخه دا قانون ورته وضع سو چي ورور دي خور په نکاح کړي لکه چي همداسي کیدل .

د حضرت آدم علیه السلام دوه زامن وه (قابیل اوهابیل) دي دواړو د خپلي خور پرسرلا نجه جوړه کړه په دې معني چي هریوه د دوي غوښتل دا خپله خور په نکاح کړي ځکه دا خور ډیره حسینه ، هوښیاره او چالاکه وه ، که څه هم دا انجلۍ خپل پلار (آدم علیه السلام) وهابیل ته په نکاح ورکړه خود دې انجلۍ هغه ورور چي ددې سره یوځای دمورپه رحم کي موجود وو او دوي دواړه په دوگانگي شکل سره پیداسوي وه د قابیل پنوم یا دیده مخالفت وکړ تردې اندازې چي خبره جگړې ته ودریده او قابیل هابیل و واژه که څه هم د دوی پلار و دوی ته د خیرات کولو پیشنهاد کړی وو چي د هریوه د خیرات د قبول کیدو په صورت کي دي هغه اقلیما نکاح کړي .

قصه به رالنده کړو نتیجه اخلو :

دا منازعه د ضرورت په خاطر وه نه د مال او متاع په لحاظ . ځکه موږ پورته و ويل د ښځې موجودیت اود هغې ضرورت په جامعه کښي يوضروري اود نظره څخه نه لويدونکي بحث دی . په همدې خاطر رب العزت پخپله د ښځې موجودیت لا زمي او ضروري عنصر گڼلی دی . ځکه نورو مخلوقاتو ددې ځای نسو نيولای . قابيل اوهابيل هم ددې مفکورې په درلودلو سره دا غوښتل چي خپل کور او ژوند ته لا رونق ورکړي اود هرانسان هم دا خواهش دی چي تر نورو برتره اوسي .

دريم دليل:

موږ ته دا ثابته ده چي ژوند بيله ښځې څخه نيمگړی دی . په دې ترتيب دخپل ثبوت د لا ټينگولود پاره دموسي عليه السلام دمور بيان په لنډ ډول داسي بيانو گ فرعون خوب وليدی چي د بيت المقدس د طرفه څخه اور راسي اوپه مصر کښي دمصريانو کورونه سوځي خود بني اسرائيلو په کورونو کي نه ننوزی اوهغوئ سلامت پاته کيږي . امصادرسو چي د وخت عالمان دي د خوب تعبير وکړي . د زماني او وخت راهبانو په گډه سره دا فيصله وکړه او فتوا صادره سوه ((په بني اسرائيلو کي يوماشوم پيدا کيږي ستا سلطنت او پادشاهي ختموي)) .

فرعون چي دا جواب واو ريدي امر يې وکړ د هر بني اسرائيل په کور کي چي هلك پيدا کيږي هغه و وژنی . تردې اندازې چي د بني اسرائيلو اويازره تنه ماشومان و وژل سول . د حضرت موسي عليه السلام په پيدا کيدو سره د هغه مور ډير وارخطا سوه او نه پوهيده چي څه وکړي اودا هلك چيري پټ کړي ځکه د فرزند وژل هغه هم د مور په مخ کي د صبر او تحمل څخه ليري کاردی.

پروردگار عالم د تجويز پيش کولو په خاطر دې هلك مورته داسي فرمايي.

رِذْ دَوْحَيْنَا رِلَى دُمُكَ مَا يُوحَى (38) دَنْ اَفْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاَفْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَدْخُذْهُ عَدُوُّ لِي وَعَدُوُّ لَهٗ وَدَلَقْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَيَّ عَيْنِي (طه ايت 38 _ 39)

ترجمه : هغه زمان چي وحي وکړه موږ په وحي کولو سره واچوه (دغه هلك) په صندوق کي اوبيا وغورځوه داصندق په درياب کي پس ودي غورځوي داصندق درياب په يوه څنډه کي چي ونيسي دی (پيدا کړي) دښمن زما اودښمن دده واچوله ماخپله مينه په تا باندي چي تربيت وسي ستا زما ترنظر لا ندي.

تفسير: هلته د فرعون په کور کي هلك نه ووکله چي نوموړي صندوق د اوبو په منځ کي د فرعون وکورته داخل سو نود فرعون ښځې امر وکړ چي صندوق د اوبو څخه را وباسی . د هلك په ليدلو سره ډيره خوشحاله سوه ځکه پروردگار عالم د دې په زړه کي دموسي عليه السلام مينه اومحبت دومره ډير ور پيدا کړ چي هغه يې پخپل اسرار سره

د زوي په نوم وبللی . فرعون اسرارکاوه چي داهلك زموږ دښمن دی اودده وزیرانو هم داخبره تائیدوله خو د فرعون ښځي هغه ټوله پرله پسي رد کول . تردې اندازې چي يوه ورځ موسي عليه السلام د فرعون په بغل کي دهغه ږیره کش کړه فرعون په غضب شو او وي ويل داهم هغه دښي اسرائیلو هلك دی . ولي رضاعي موريې وويل نه داماشوم دی . په ښه اوبدکله پوهیږي ،امتحان یې کړه .

روایت دی چي وايې د فرعون ښځي امر وکړ يوه د اورسکروته اويوه ټوټه سره زردي را وړل سي اوددې هلك په مخ کي دي پراته وي چي فرعون پخپله ددې حرکت اندازه وکړي . هلك کوم يوه ته لاس اچوي . وايي موسي درب العزت په لارښوونه واورته لاس واچوئ اوهغه یې وخپلي خولې ته يو وړئ چي ژبه مبارکه یې په وسوځيدل ځکه خود فرعون ښځي ښه دليل پيدا کړ او اسراريې په دې کاوه دامعصوم بې گناه دی . رب العزت ددې په زړه کي دميني اومحبت گلان غوړولي وه اوغوښتل یې ددې په واسط موسي لوي سي .

نتیجه : که چيري د دې دوو ښځو(دموسي د مور او د فرعون ښځي) موجودیت نه وای نوحضرت موسي به څنگه او چيرته لوئیدی؟ (الله پاک په هرڅه باندي قادر دی خو)

د صندوق تدبیر اود هغه وړل د فرعون کورته او هلته لوئيدل د موسي د رب العزت رضا وه چي ددې دوو ښځو په واسطه ترسره سول .

څلورم دليل:

موږ په دې ډیر غټ اوطولا ني بحث کي فقط هغه خبري چي زموږ غرض وو را واخيستې د دې لپاره چي خپل دليل قوي کړاي سو . ويونکي دي خپل سوالونه په نورو کتابونو کي حل کړي . صرف دقرآن عظيم الشان د16 سپاري دمريم دسوره نه موږ لنډه افاده رااخيستې هغه هم داده رب العزت فرماي

وَإِذْ كُنَّا فِي الْكِتَابِ مَرِيَمَ إِذْ أَنْتَبَدَتْ مِنْ دَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا(16)فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا(17)قَالَتْ إِنِّي دَعُودٌ بِالرَّحْمَانِ مِنْكَ إِنْ كُنْتُ تَقِيًّا(18)قَالَ إِنَّمَا دَنَا رَسُولُ رَبِّكَ إِلَيْهَا لِكَ غَلَامًا زَكِيًّا(19)قَالَتْ إِنِّي يَكُونُ لِي غَلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ دَكُنْ بِغِيًّا(20)قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ دَمَرًا مَقْضِيًّا(21) مريم

ترجمه : يادکړه په دغه کتاب کي قصه دمريمي کله چي لاړه دخپلي کورنۍ څخه هغه ځای ته چي په شرقي طرف د بيت المقدس کي وه نو يې پرده ونيول (دپاره دغسل دحيض) نو وليږئ موږ دې ته (پس له غسل اوجامواغوستلو نه) روح خپل (جبرائيل عليه السلام) پس شکل یې خپل جوړ کړ ديتنه دکامل ځوان پشان . کله چي بي بي مريمي دا ځوان وليدی نو وې ويل:

زه پناه غواړم په رحمن سره له تانه که ته يې پرهيزگاره (زماڅخه ليري ولاړسه) جبرائيل عليه السلام وويل :
 بيشکه همدغه خبره ده خو زه راليرلئ يم رب ستا د پاره ددې چي و بخښم تاته (په امر درب) يوهلك صالح او پاک
 .
 مريمي و ويل : څنگه به پيداسي ماته زوی حال داچي نه دئ رسيدلئ ماته هيڅ بشر (نکاح مي نه ده تړلي) او نه
 هم زه بدکاره وم هيڅ چيري .

و ويل جبرائيل عليه السلام : همداسي ده لکه ته چي وايې خو رب العالمين فرمايي چي دا کار پما باندي ډير آسانه
 دئ الايه لنډه داچي حامله سوه او بيا حضرت عيسي عليه السلام تولد سو بيله پلاره څخه . زموږ مقصد اصلاً په بي
 بي مريمي باندي دئ مريم په معني کښي خدمتگارتو ويل کيږي په دې معني د بي بي مريمي مورد ځانه سره
 داعهد کړي وو کم هغه اولاد چي د دې څخه و دنيا ته راځي هغه به د بيت المقدس د خدمت د پاره وقف کوي .
 ځکه نو د بي بي مريمي ژوند د بيت المقدس د پاره چي خدمت وکړي وقف سوئ وو . په هرصورت کي چي وو بي
 بي مريمه ډيره پاکه _ صالحه او پرهيزگاره انجلۍ وه . د دې دعفت او پاکۍ په باره کي پروردگار عالم 23 ځايه په
 قرآن عظيم الشان کي صفت کړيدۍ . اوحضرت عيسي عليه السلام په زانگو کي د خپلي مور د پاکۍ اود رب العزت
 د وحدانيت سبق خلگوته کاوه.

نتيجه : پروردگار عالم خپل بندگان نه هيروي اونه يې هم دلهو لعب د پاره پيدا کړيدي . هغه څوک چي د رب العزت
 عبادت کوي الله پاک هم هغه د حکمت او درجې خاوند گرځوي . د دې خبري په تائيد سره موږ ويلاي سو .
 پروردگار عالم وښځي ته هم لويه درجه ورکړيده . تراوسه چي موږ د ښځي په باره کي معلومات وړاندي کړيدي هغه
 ټول قرآني ارشادات اوالاهي کلام وو چي يوه هم همدغه د بي بي مريمي قصه وه . که په د قيقه توگه سره ورته
 وگورو دومره لوی عظمت او دبدبه د بي بي مريمي ساده خبره نه ده.

پنځم دليل:

که چيري خبره په عقل اومنطق باندي ولاړه وي اونارينه خپل ځان ته داحق ورکوي چي د بل انسان حق ترپښو لا
 ندي کړي هغه نادان او سرپيچونکي وگنۍ نو راسي د دې واقعي څخه چي قرآن د هغه نه روايت لري ځانونه باخبر
 کړو اوتصديق کړو دا خبره چي د علم در وازه د هرانسان په مخ باندي خلاصه ده د حضرت سليمان عليه السلام
 نوم ټولو مسلمانانو اوريدلی دی . خود ده په څنگ کي د بي بي بلقيس نوم هم بايد د ياده څخه ونه باسو . قصه
 داسي ده حضرت سليمان عليه السلام د بيت الله شريفي د زيارت څخه وروسته د يمن وخوا ته په سفر آغاز وکړ .
 ترڅه منزل وروسته يې اراده وکړه په هغسي ځای کي چي ډيره شين گياه وه لږ څه دمه وکړي . هډ هډ چي موږ
 ورته ملاچرگک وايو د موقع څخه استفاده وکړه هوا ته والووت او د باغونو ننداره يې کوله چي د بل مرغه سره يوځای
 سو او هغه ورته د بي بي بلقيسي شان او شوکت و ښووي چي د دې ملک پادشاهي يې ترخپلي ادارې لا ندي راوستي

وه . حضرت سليمان عليه السلام د هډه په غيب كيدلو سره په قهرسو . اراده يې وكړه چې هډه ووژني هغه ورته دعجائبي قص بيان داسي وكړ:

ددې ملك پادشاهي ديوې ښځې په واك كې ده . اوداهغه خلك دي چې ولمرته سجده كوي . ستا د قدرت اوامر لا ندي نه دي .

حضرت سليمان دمعلوماتو دپاره يوخط داسي وليكي .

رَبَّنْهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَرَبَّنْهُ بِاسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (30) دَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَدَتُونِي مُسْلِمِينَ (31) الايه (النمل)

ترجمه : بيشكه دغه (ليك) د سليمان د خواخه راغلی دی او بيشكه (مضمون د دې ليك دادی چې شروع په نامه دالله چې خورا ډير مهربانه او ډير رحم والادی . لويي اوکبرمه کوي تاسي پرما اوراسی ماته مسلمانان او غاړه ايښودونکي.

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلِكُ أَفَتُؤْنِي فِي دَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً دَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِي (32) قَالُوا نَحْنُ دُولُوا قُوًى وَدُولُوا بِهَيْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ (33) قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً فَفَسَدُوهَا وَجَعَلُوا دَعْرَى دَهْلَهَا دَذَلًى وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (34) وَرَبِّي مُرْسِلٌ إِلَيْهِمْ بِهَدْيٍ فَنَظَرْتُ بِمِ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ (35) الايه النمل

کم وخت چې داخل بلقيس ته ورسیدی هغې د خپلو وزیرانو سره په تخت باندي ناسته وه وې ويل :

ترجمه : وويل بلقيسي اي اشرافو مشهوره راكړئ تاسي ماته په دغه كار زما كښي ، نه يم زه فيصله كوونكي دكوم كارترهغي پوري چې حاضرسي تاسي ماته (مشهوره راكړي) . و ويل دغو اشرافو چې موږ خاوندان د قووت او زور يو او خاوندان دجنگ سخت امراوحكم تاته دي پس وگوره ته چې دڅه شي حكم كوي ته (پرموږ باندي چې وي منو) وويل بلقيسي بيشكه پادشاهان هرکله چې ننوزي په کوم کلي (ښار) کي خرابوي دوی هغه ښار اوگرځوي دغه (پادشاهان) عزيزان (مشران) داهل دهغه ذليلان اوهمداسي دوی کوي . بيشكه زه لپرونکي يم دوی ته سره له هديه (سوغات) پس بيازه کتونکي يم چې په څه حال بيرته راځي دغه ليرل سوي .

همدارنگه د ژوندانه جرياناتو په سريع ډول کارونه دحضرت سليمان عليه السلام په نفع تمام کړه او بي بي بلقيس مسلماننه سوه بلاخره د همدې سليمان عليه السلام په عقد کي راغله .

نتيجه : وگورئ دې لوی اوسنجيده تدبيرته چې خپل قوم او خپل ملك يې د جنگ او ويرانۍ څخه وساتي که څه هم د دې وزيرانود جنگلاره خوښه کړيوه چې هغه هم ټوله جنگيالي نارينه وه . په څومره ځيرکۍ سره يې اول ورته د تحفه پيشکش وکړ بيا د دوهم ځل د پاره يې د خپل تگ تدبير ونيوی .

موږ وینو او لیدلي مودي په جهان کي څومره قووتونه کم چي د نارینه وو په اختیار کي راغلي دي د ویرانی سبب گرځیدلي دي مگردالاهي مرسلانو نه بغیر چي د هغوي ټوله مرام د ملک او خلقو آرامتیاوه . ددې قصي څخه دا نتیجه ده چي د علم ډیروالی اولږوالی په نراوښته پوري اړه نلري خوفیزیکي حالتونه بیله مسئله ده .

شپږم دلیل:

هغه وخت چي رسول اکرم (ص) د حرا د غره په یوه غار کي په عبادت باندي اخته وو د الله پاک (ج) له خوا وبنډگانو ته په خدمت کولو باندي ما مورو او دایې ورته وښودل

اَقْرَبُ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (1) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (2) اِقْرَبُ وَرَبُّكَ الْذِكْرُ (3) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (4) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (5) العلق ترجمه: شروع وکړه په نامه د پروردگار خپل هغه ذات چي کائنات یې خلق کړيدي . او خلق کړي یې دی انسان د دتړلي سوي ویني څخه . و وایه دا چي رب ستا لوی کریم دی هغه ذات دی چي ښوونه یې کړیده په قلم سره او ښوونه یې کړیده وانسان ته د هغه څه چي مخ کي نه پوهیدی . کله چي کورته راغی او خپله قصه یې وېي بي خدیجې ته وکړه د پروردگار عالم د مهربانۍ او رحمت له امله په هغه ساعت بي بي په محمد (ص) باندي ایمان راوړی اود مسلماني ښځې په نوم مشهوره سوه . دا اولنۍ انسان او ښځه وه چي په پیغمبر باندي ایمان راوړی او هغه یې تصدیق کړ او قبوله یې کړه محمد پیغمبر د آخر زمان دی . تر خپل هرڅه تیره سوه . خپل مور، خور، پلار، قوم، قریه او ټول دوستان یې تر شاه کړل خود حق ویلو څخه یې انکارو نه کړ . که څه هم دا پخوا تجار پیشه ښځه وه د مالداري کورنۍ څخه وه د ژوندانه په هرڅه باندي پوهیدل ، د هغه وخت د سیاست ، گټې او تاوان سره ښه بلده وه بیایې هم دا ټوله د ترازو په یوه تله کښي واچول اود رب العزت په هدایت سره یې د آخرالزمان حضرت محمد (ص) محبت او صداقت په بله پله د ترازو کي واچاوه مشاهده یې کړل په زرگونو جایداد، خپلولي او تجاري سامان په تله د ترازو کي واچوم بیا هم سپک دي . ځکه یې د خوب تعبیر معني سو . کلک عزم او پخه اراده د دي باعث سوه چي ځان د اسلام په لمرني لیکو کي حساب کړي خپل نوم په لمرني قطار کي ثبت او جها نیانوته دا وښيي چي ښځه هم د پوره واک ، اختیار او عقل درلو دونکي ده . د نراوښتي ترمنځ د عقل او ایماندارۍ په منځ کي هم توپیر نسته خو په بیولوژیکي ساختمان کي چي کومي نیمگړتیاوي لیدلي کیږي هغه د خدای (ج) کاردی نه د عقل کموالی . په همدې منظور که چیري بي بي خدیجې (رض عنها) د رسول کریم (ص) پیغمبري نه وای منلي آیا دا کور او کهول د پیغمبر به څه رنگه وو؟ په داسي حال کي چي حضرت محمد (ص) د پاره د کورنه د باندي هم ځای کافرانو نه وو پرې ایښي او خدای نا خوا سته په کور کي هم بي بي ورسره شخړي کولای دا ژوند به څنگه تیریدلای ؟ . موږ په دې باره کي ډیر ښه ضرب المثل لرو .

((د بهر غم به په کور کي حل کړو خو د کور غم به چیرته یوسو))

که دې خبرې ته په کلکه موږ متوجه سوختماً نتیجه اخلو ښځه هم ذهن لري او که د تعلیم او تربیې څخه لیرې و ساتل سي دکورڅه چي د جامعي خرابي هم منځ ته راتلای سي . د بي بي خديجې (رض) حال اواحوال که په دقیقه توگه ترمطالع له لاندې و نیول سي حتماً دا ثابته کیږي چي ښځي ته باید په سپکه سترگه ونه کتل سي اونه هم باید په څلورو دیوالونو کي محدوده سي. د ښځي حقوق د تعلیم او تربیې په لاره کي د نارینه سره بل الکل مساوي دی . نن ورځ چي د جهان علمي نظریات ورځ په ورځ مخ په لوړه ځي د ښځي د پوهي ضرورت هم لازمي عنصر گڼل کیږي دا چي څه رنگه ؟ په کوم حالت ؟ اوچيري باید د ښځو د پاره مدرسي جوړي سي ؟ څنگه باید درس ووايي ؟ کوم شرائط باید ورته مساعد سي دا هغه خبري دي چي د وخت حاکمان باید پرې خبري وکړي اوغوروکړي . ځکه د تعلیم او تربیې د پاره سهولیات د حکومت او واکمن له خوا باید سرته و رسیږي نه د یوه محکوم او بې تد بیره اشخاصو له خوا . ځکه د علم اومعرفت چشمې کیدای سي په خاورو او خټو کي لاهو سي . موږ د دې بحث لمرنۍ برخه په همدې څو کلمو کښي لنډولای سود ډيري سرگردانی اویاهم دخبرو اوریدلو څخه په لنډو الفاظو کي مهم ټکي تشریح کوو.

لنډیز

اول : د بي بي حوا (رض عنها) موجودیت اوپیداکیده د رب العزت په واسطه د حضرت آدم علیه السلام په درخواست سره دا معني لري بيله ښځي د انسان ژوند مکمل نه دی.

اول خو بيله ښځي څخه د بشر د نسل ډیریدل امکان نلري (که چيري پروردگار عالم و نه غواړي) .

دوهم دا چي د افهام او تفهیم لاره بل کل بندیري.

دریم انسان خپل ژوند په خوشحالی سره نسي انجام ته رسولای .

اواخره جمله خولا داده چي انکارنسو ترې کولای ، هغه مخلوق چي رب العزت پخپله خدایي سره خلق کړي او هغه د نارینه د پاره بهتروگرځوي آیا دا د کفراو ناشکری ځای نه دی چي انسان هغه د نظره څخه لیري وگرځوي او یاهم هغې ته په سپکه سترگه وگوري ؟

دوهم : دقابیل اوهابیل جنگ او نزاع د خپلي خور د نکاح کولو په خاطر آیا د ښځي د موجودیت په لحاظ اود ضرورت د رفع کولو په منظرونه وو ، که چيري ښځه د نظره لویدلې اوبې اهمیتته انسان په توگه ولیدل سي نو د قابیل او هابیل جنگ په څه وو؟

دریم:د حضرت موسي علیه السلام د پیدایښت او د هغه دژوندي ساتلو باعث اوکارمند د مخکي پرمخ د ده مور نه وه ؟ که چيري د رب العزت نظر د ښځي څخه لیري وای اول به یې نه پیداکول او دوهم به یې هغي ته تد بیرونه نه ښوول اودځمکي پرمخ به یې دیوه باقدترته انسان په حیث نه معرفي کول . په همدې تائید باید و وایوهمدا ښځه

وه چي په تدبير الاهي سره يې موسي عليه السلام ته نجات ورکړ اوبيايې دخپل دشمن په کور کښي د دشمن ښځي پخپل تدبير او اسرار سره وروزي . اوس نو موږ دلته د دې دوو ښځو اهميت او موجوديت څنگه د نظره وباسو اوکه يې په ساده نظر سره وگورو آيا د پرور د گار عالم د بندگانو سپکاوی نه دی ؟

څلورم : د حضرت عيسي عليه السلام د مور بي بي مريمي پيداينست د هغي روزنه او بيا هغي ته دومره لوی مقام ورکول چي پروردگار عالم په قرآن عظيم الشان کي د هغي صفت تشریح کړی د نظره څخه ايستلاي سو ؟ بيا هم که پرور دگار عالم خپله مهربانی د بي بي مريمي څخه کمه کړې وای نو حضرت عيسي عليه السلام به څنگه پيدا کيدې . که څه هم د هرکُن فيکُن سره هر هغه څه چي د پروردگار اراده وي سرته رسيږي خو تدبير يې د پروردگار سره مخ کي سوی وي موږ دلته د مخکي پرمخ د يوه انسان د موجوديت اودهغه د احترام

په باره کي بحث کوونه د خالق لعالمين په خدايي کي د بي بي مريمي نقش اود هغي احترام په ورکتوب کي حضرت عيسي عليه السلام پخپله ژبه بيان کاوه . آيا موږ ته پکار ده چي د خالق العلمين په مخلو قاتو باندي د پرمختگ ، ترقی او تعليمي زده کړو د ليارو چارو په برابرولو کښي سترگي پټي کړو ؟

پنځم : د حضرت سليمان عليه السلام د پاخه تدبير په مقابل کي د بي بي بلقيسي جواب ستاسي په نظر يوساده کارښکاري ؟ داسي نه ده موږ و ويل ټولو تکړه پهلوانانو او وزيرانو ورته و ويل چي موږ څو د هغه سره جنگ کوو ولي د دې د عقل فراست باعث سو چي خپل ملک اوقوم د بدبختۍ څخه وساتي ځکه جنگ هيڅکله آبادي منځ ته نه راوړي اونه هم په جنگ کي حلوا تقسيم کيږي . نه دا چي خپل ملک يي وساته بلکه د خپل ملک په وسعت کي يې هم ځلانده رول ولوباوه . په هغه جنگ کي چي باخت حتمي وي د بری د پاره لاره د هرانسان په ذهن کي نقش نسي لوبولاي.

شپږم : د حضرت محمد (ص) تربعثت مخکي تجارت ، صنعت او سياسي مسائل په ډيره چټکۍ سره مخ ته تلل اوځلگ په پوره پوهۍ او دا نايي سمبال وه . حضرت بي بي خديجه چي د يوه شته من اوبدايې کورنۍ څخه پخپل عقل اوکمال رسيدلي ښځه وه دخپل عقل اومنطق په درلودلو سره يې حضرت محمد د خپل تجارت نماينده وټاکه که څه هم دی په دې وخت کي په پيغمبرۍ نه وومبعوث سوی ولي د امين په نوم سره مشهور وو او بيا يې د زمان په تيريدلو سره د خپل محرم په حيث انتخاب کړ او وروسته يې بيا د آخر زمان پيغمبر په حيث قبول کړ . که چيري په هغي کي عقل ، بينايي او فراست نه وای داينده د پاره خپله دنيا او دولت غورځول بيا ميره کول او بيا دهغه سره ټول زحمتونه گالل او پر هغه ايمان راوړل د يوه عادي انسان په حقله مثبت ثابت کيدای سي ؟ واضح خبره ده چي نه . دا ډول تدبيرونه د يوه سالم او هوشيار انسان په واسطه طرح کيدای سي ، هر څوک په هر زمان کښي د داسي تدبيرونو پوره لياقت نلري ځکه موږ پروفيسوران ، عالمان او ډيردانشمندان ليدلي دي او وينو يې چي د عقل دکموالي له امله درست او ثابت پلانونه نلري بلکه د يوه ماشوم په ډول عمل اجرا کوي .

په هرصورت د حضرت بي بي خديجې (رض عنها) علميت او باتدبيره حرکات ددې خبري تائيد دي چي ښځه او
 نر دمکمل عقل خاوندان دي که چيري د خپل عقل څخه کار واخلې دنيا گل اوگلزارکيدای سي بيله دې څڅڅه د
 ژوند هره لحظه لکه په جهنم کي تيريدای سي او په ورځ د آخرت کي به شرمساره اوسي موږ ته دا پکارده چي اول
 خپل ځان و پيژنو خود پروردگار عالم مخلوقاتو ته په سپکه سترگه و نه گورو بلکه د هر بنده حق اوحقوق د قرآن
 عظيم الشان د ارشاداتو سره هرچاته و بخښل سي خصوصاً زموږ عالمه طبقه بايد د قرآن د احکامو په اورولو سره
 خپله دنده ترسره کړي نه داچي د خپل نفسي خواهشاتو په پوره او سرته رسولو کښي هاند وکړي . د رب العزت
 خوشحالي او رضایت دهغه دمخلوقاتو دپاره خدمت کول دي نه داچي په اين وآن سره د هغو په سپکاوي کي خپله
 مفکوره په نورو باندي ترزيق کړو ، په هر هغه څه چي نه پوهيږو بايد چپ اوسو اوکه چيري پوهيږو بايد په مکمله
 توگه د حق دويلو څخه انکارونه کړو دا به زموږ د دنيا او آخرت په گټه وي اوکه نه نو همداسي ژوند هغه ژوند دي
 چي...

((دوهمه برخه))

د ښځې اشتراك د ژوندانه په ليارو چارو کي :

په تير بحث کي دا ثابته سوه ښځه هم د يوه مکمل انسان په توگه لکه نارينه چي خپل ځانته د تبارز حق ورکوي دا هم کولای سي عين لقب خپل ځانته غوره کړي په هغه صورت کښي چي د پروردگار عالم د ارشاداتوسره سم عمل او رفتار وکړي ځکه د رب العزت د خواځگځه داسي ارشادات نسته چي ښځه دکار کولوکولو ځگځه منع کړي . کوم ارشادات چي د پروردگار عالم له خوا د جامعي د نظم اوانضباط په غرض باندي وضع سوي دي هغه په دې خاطر چي دمحيط او ژوندانه چوکاټ په نه خرابولو کي بايد نراو ښځه په گډه کاروکړي نه دا چي دگناه پيټۍ د يوه انسان له خوا په بل انسان باندي ولويږي دجامعي د پاک ساتلو په غرض علماً اودانشمندانو ته ضرورت احساس کيږي دا طبقه که نروي اوکه ښځه خپل نقش په ډيره ښه توگه اجرا کولای سي . په هغه صورت کي چي عالمه طبقه نه وي د صالح عمل مرتکبين هيڅکله نه ډيريږي په نتيجه کي د جامعي خرابوالي حتمي دي . داچي رب العالمين مهربانه او تر وريدونو هم را نژدې دي د جامعي پرمختگ او تعالي کيدل په علم سره مربوط بولي اود بي سوادۍ سخت مخالف دي .

موږ ددې خپلي جملي د ثبوت دپاره ويلای سو د متعددو پيغمبرانو انتخابول او هغه په مخکه کي دهدايت او بشارت او هم د اخلاقو د فاسد کيدو ځگځه د بندگانو د مخ نيوي په غرض له يوې خوا اوهغوي په الاهي کتابونو سره پوهول د بل طرفه څخه دا خبره د شک او ترديد د لاري ځگځه را باسي اود تحقق کرسۍ ته د رسيدو د پاره د قرآن عظيم الشان څخه دامبارک آيت را اخلو.

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ بِحَسَنُ (125) النحل

ترجمه : بلنه کوه خلقتو ته د پروردگار واحکاموته په محکمه خبرو سره او وعظ کوه په نيکو خبرو سره اومناقشه کوه د دوی سره (کفاروسره) په هغه صورت کي چي هغه احسن وي (جنگ اوجدال پکښي نه وي) .

ددې آيت مبارک اصلي مقصد دادی چي ټول مسلمانان بايد په علم او پوهي سره خپل ځان سمبال کړي ځکه د ناپوهۍ اوبي علمۍ نتيجه خرابي ده او رب العزت خپل بندگان د خرابۍ څخه ژغوري . که څه هم د قرآني ارشاداتو په رڼا کي رب العزت د بندگانو د پاره مشکلات حل اود سعادت هراړخيزه رهنمودونه تحرير او د رسول اکرم (ص) په واسطه يې بيان او واضح کړيدي خوبياهم د انسانانو قاصر کيدل اوغلط فهمي ده چي د پخوانيو اديانو په بيا ژوندي کيدلو کي څه ناڅه رول لوبوي . موږ د دې خبري د تائيد د پاره څو مثالونه لرو.

اول: انسان خپل دين بد لولاي سي خو خپل عادت تر پېړيو پېړيو پوري نسي هيرولای . داځكه چي انسان اجتماعي ژوند دپته اړباسي چي ځان داجتماع سره څه ناڅه مناسب كړي . مثلاً : كه موږ اروپايي ټولني ته يا امريكاته ولاړسو هلته به و وينو چي مسلمانان موجود دي خپل طاعت او عبادت كوي خود اسلامي شريعت لا ندي ستر عورت نلري . بل عكس كه افغانستان ته راسو و به گورو چي دلته هم مسلمانان دي خپل طاعت او عبادت كوي ولي اكثره زنانه په مكمله توگه سترعورت لري . موږ دلته اكثرثيت ياد كړيدي نه اقليت . په دې دواړو حالا تو كي موږ د كفر يا كمې بلي مترادفي كلمې اطلاق نسو كولای ځكه د محيط شرايط په انسان باندي تاثير لري .

دوهم : په بعضي خلقو كښي د پخواني كفري اديانو بعضي فورمولونه ثبت دي مثلاً : د شپې د پاكي د پاره جاروب مه كوی خپل دسترخوان د شپې مه ټكوی ، د لاسونواو پښو نوكان مو يوځای مه اخلی اونور... داسي مثالونه ډيرليدل كيږي . حال دا چي رب العزت دپاكي د پاره متعدد ارشادات لري لكه په دي مبارك آيتونوكي :

وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ (108)التوبه

وَنِيَابَكَ فَطَهَّرَ (4) المذثر

قَدْ دَفَّلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (9) الشمس

همدغه راز هغه وخت چي د عربوقوم او چاپيريال خپلي لوني ژوندۍ ښخولی اويایې هم دهغو د پيدايشت په باره كي بد فالي اوبد شگومۍ ليدلې رب العزت دخپل الاهي رحمت په نزول سره همدا نننۍ قرآن كريم لا زم اود بشرد پاره گټور و باله او ټولو خلگو ته يې علم ور زده كړ او خلگ يې په دې پوه كړه مخلوقات د پروردگار په هر شكل او صورت چي وي ديوه قدر او قيمت لياقت لري نبايد د خپل زوراو قدرت څخه بده استفاده وسي .

د قرآن عظيم الشان نزول اودهغه تشرېح و يوه شخص ته ضرورت درلود ، دا لوی او سنگين بار پاك پروردگار د حضرت محمد (ص) په غاړه وا چاوه دا په داسي حالت كښي چي د حراً دغره په يوه غار كي د خپل خدای په عبادت لگياوو ديوې فرشتې په واسطه چي عبارت د جبرائيل عليه السلام څخه وو د حق د ويلو په لياره وگمارل سو . په دې خاطر چي محمد (ص) ناخوان (امي) وو د پروردگار عالم له خوا څخه دعلم په زده كولو ما مورشو ځكه د حق ويل په بې علمۍ او بيسوادۍ سره نه ترسره كيږي بايدانسان د پوره عقل اوتعقل خاوند وي څو وكولاي سي دالله پاك كلام وخلقوته تشرېح او ورسوي . قرآن عظيم الشان هم په همدې خاطرچي خلگ پوه سي اودالاهي علم څخه ټوله گټه واخلي په 23 كلونو كي په تدريج او ټوټه ټوټه آياتونو سره ومځكي ته نازل سو او د أمي محمد څخه يې د علم مخزن جوړكړ . دا هم زموږ د پاره د عبرت درس دی چي د خپل توان او قدرت په اندازه د قرآن عظيم الشان د ارشاداتو څخه گټه وا خلو اوهغه د خپل ژوند سرمشق وگرځوو . كه چيري و وايو چي انپړيو ، يابيسواده يو قرآن مونه دی ويلى نه مودئ ترجمه كړی اونه مودئ زده كړي ځان نسو خلاصولای ځكه د دنيا د معاملاتو، تجارت ، دكاندارئ ، معلمۍ ، خريد اوفروش او بلاخره د آدم خان درخانۍ قصه زده كولای سو د بي بي سي راديو او ريډلای سو خو

قرآن شریف نسو زده کولای ؟ یایې نه سو اوریدلای ؟ یایې نسو ترجمه کولای ؟ دا به زموږ په صداقت او ریښتین ولی باندې پوره او مطلق د بطلان خط راکاږي .

هغه لمړنی مبارک آیت چې پر حضرت محمد (ص) باندې نازل سو د همدغه ځای نه علم او پوهه پرموږ باندې هم فرض سوه دهغه برکت له مخې چې پروردگار عالم خپل خاص پیغمبر حضرت محمد (ص) ته د علم او پوهې لاري چاري د قرآن عظیم الشان په لارښوونه ور زده کړې موږ دهغو څکه دگل پشان دانه دانه رااخلو او خپلو گرانو ویونکو ته یې داسې وړاندې کوو . د حضرت آدم علیه السلام منځ ته راتلل دمخکې پرمخ کم بې بنیاده او بې اساسه کار نه وو، د پروردگار د حکمتونو څخه یوهم د انسان پیدایښت په ډیر تدبیر او مکمل صورت سره د یوه چلنج په شکل منځ ته راغلی دی . ددې خبرې د تائید د پاره د قرآن عظیم الشان د البقره سوره ته مراجعه کوو ، وینو چې پروردگار عالم د انسان د پیدایښت نه مخکې دملا ئکو سره دا موضوع څنگه مطرح کړیده.

وَرَدُّ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الدَّرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا دَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي دَعَلُّمَ مَا لَا تَعْلَمُونَ (30) البقره

ترجمه : هغه زمان چې و ویل پروردگار ستا ملا ئکو لره زه گرځونکي یم (پیداکونکي یم) په مخکه کې د یوه خلیفه نوپه جواب کې ملا ئکو ورته وویل آیا گرځوې ته هغه څوک چې فساد به کوي او تویوي به ویني ، موږ چې یو تسبیح وایو تا لره حمد وایو تالره پاکي ده تالره اوموږ په پاکي یادونه کوو تالره ، و ویل پروردگار زه پوهیږم په هغه څه چې تاسې نه پوهیږی .

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ دَنبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ دِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (31) البقره

ترجمه : زده یې کړه و آدم علیه السلام ته نومونه د ټولوشیانو وروسته یې وړاندې کړل هغه نومونه په ملا ئکو باندې وې ویل خبر کړي تاسې ما په نومونو ددې شیانو که چیرې یې تاسې رشتیني .

قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِأَمَّا عَلَّمْتَنَا دِنَّاكَ دَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (32) البقره

ترجمه : وې ویل ملا ئکو پاکي دي وي تالره نسته موږ د پاره علم مگر هغه څه چې تارا ښودلي دي په تحقیق سره ته چې یې خاوند د علم او حکمت یې . یو بل آیت د همدې سوري

قَالَ يَا آدَمُ دَنبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا دَنبِئَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ دَلَمْ دَقُلْ لَكُمْ دِنِّي دَعَلُّمَ غِيبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَدَعَلُّمَ مَا تُبْذُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (33) البقره

ترجمه : وویل پروردگار ای آدمه خبر کړه دوی په نومونو د دې شیانو پس هرکله چې خبر یې کړل دوی په نومونو د هغه شیانو نو و ویل پروردگار آیا ما تاسوته نه وو ویلي چې زه پوهیږم په غیب د آسمانونو اومخکي او پوهیږم په هغه څه چې ښکاره یې کوی . تاسې او په هغه شي چې په پټه یې کوی .

د دې خبرو څخه داسي معلومېږي د ملا ئيکوخوښه نه وه چي انسان پيدا سي د عزازيل هم خوښه نه وه چي انسان پيداسي که څه هم د هغه وخت د معتبرو بندگانو څخه وو. ولي الله پاک چي کمه اراده درلوده هغه يې انجام ته ورسول او حضرت آدم عليه السلام يې خلق کړ بيا يې ملا ئکو ته و ويل چي ورسئ ورته سجده وکړئ ټولو ورته سجده وکړه مگر عزازيل (شيطان) د سجدې څخه انکار وکړ . رب العزت ورڅخه سوال وکړ . ولي دي سجده ونه کړه هغه وويل ((زه د اور پاک څڅخه يم اوانسان دختي مرداري نه)) پروردگار عالم هغه د خپل رحمت څخه ليري کړ او د ابد د پاره يې د لعنت زنهار ور په غاړه کړ . دا ځکه چي د پروردگار عالم د امر څخه يې سرغړونه وکړه او انسان ته يې احترام ونه کړ بې خبره ددې څه چي پروردگار عالم وانسان ته کرامت او عالي شخصيت ورکړيدئ . په دوهمه مرحله کي چي رب العزت د تحفي په توگه بي بي حوا (رض عنها) آدم عليه السلام ته ورکړه اود آدم عليه السلام روح يې آرام کړ نو يې دواړو ته و ويل په جنت کي و اوسېږئ مگر تاسي هوشيار واوسئ د دې معيني درختي څخه خوراک ونه کړي . که چيري مو خوراک وکړ نو تاسي به د ظالمانو د جملې څخه حساب کړم . د دوی دواړو خوراک د معيني درختي څخه د دې باعث سوه چي دواړه د جنت څخه ووزي . د همدې ځای نه اشتراکي ژوند جوړ سو .

نتيجه : که پورته بيان په غورسره مطالعه کړو نتيجه دا کيږي.

د پروردگار د اوامرو څخه سرغړونه د بندگانو د پاره دذلت او بد بختۍ وسيله پيدا کيږي او په تکرار سره کيدای سي د خدای

درحمت څخه ووزي ، که څه هم دالله پاک د خاصو بندگانو څخه وي لکه عزازيل (شيطان) چي د هميش د پاره وشړل سو ولي آدم عليه السلام او بي بي حوا (رض عنها) د توبي او زارۍ نه وروسته وبخښل سول .

الله پاک پخپله حضرت آدم عليه السلام ته علم ور زده کړ او بيا يې د مخکي د مخ د انسانانو رهنما وگرځاوه په دې معني ، تر نن پوري اود دي نه وروسته کم علمي اوساينسي اختراعات چي منځ ته راځي آدم عليه السلام د هغه رهنما دی . موږ چي ځان د الله پاک بندگان او د رسول الله (ص) امت بولو آيا دا د شرم ځای نه دی دالله پاک مخلوق د ژوندانه د لاري چارو څخه و باسو او د علم دروازې ورته په مخ و تړو . حال داچي قرآن عظيم الشان د علم د زده کړي د پاره متعدد ارشادات لري اودا واضح کوي چي علم او عمل صالح دايمان سره تړلی شرط دی . ځکه هيڅ ايمان بيله علمه او پوهي څخه وجود نلري . هر هغه څوک که نر وي اويابښه چي د پروردگار اوامر نه مني په قرآن شريف کي ورته داسي اخطار ورکول کيږي .

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ (الفتح سوره 6 آيت)

ترجمه : پروردگار عالم پخپل عذاب اومشقت کي اچوي هر هغه څوک چي منافقان (نران) اومنافقاني (ښځي) وي همدارنگه مشرکان نارينه او مشرکاني ښځي په دې خاطر چي گمان کوي په خدای پاک باندي گمان دبد.

رِّنَ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ دَيْدِهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَرِنَّمَا يَنْكُثْ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ دُونَ ذَلِكَ عَاهَدَ عَلَيْهِ
اللَّهُ فَسِيْرْتِهِ دَجْرًا عَظِيْمًا) 10

ترجمه : هغه کسان چي بيعت کوي د تاسره (يارسول الله) په تحقيق بيعت کوي د الله سره اود الله لاس د هغو د لاس د پاسه دی. هغه څوک چي ماتوي داعهد په تحقيق سره ماتول کوي د خپل ځان د پاره ، او هغه کسان چي وفاکوي په خپل عهد باندي (وعده دميثاق) ډير ژردی چي ورپه کړي پروردگار دواړو جهانو اجر د نيکيو ډيرلوی .

داهم زموږ د پاره دثبوت دليل دی چي نارينه او ښځي د ژوندانه په چاروکي د ښه والي او بد والي دنده په غاړه لري او دواړه يوشان د پروردگار عالم د رحمت اوقهر وږگرځيدلای سي دموسي عليه السلام مورته لارښوونه او تدبيرالله پاک ونه ښاوه او دا لارښوونه پخپله د موسي عليه السلام مورترسره نه کړه ،

آيادا د ژوند په چاروکي برخه اخيستل نه وه ؟

د فرعون ښځي پخپل مکرر تا کيد سره دموسي عليه السلام ساتنه ونه کړه ؟

د بي بي مريمي د پاکۍ ثبوتوالي په ماشوم حضرت عيسي سره د ژوندانه تکاليف اود خلقو سره سوال او جواب د بي بي مريمي د روزمره کارونو څخه نه شميرل کيږي ؟

د حضرت اسماعيل عليه السلام د مور يوازي پرې ښوول په يوه وچ ډاگ کي د حضرت ابراهيم عليه السلام په واسطه د حضرت شعيب عليه السلام د لونو چوپاني کول په دښت او صحرا کي نعوذو بالله د دې پيغمبرانو بې غيږتي وه ؟

نه داسي نه ده . بلکه په هرکارکښي ددنيا د پروردگار رازونه پټ دي . حضرت ابراهيم عليه السلام چي د حضرت اسماعيل عليه السلام مور د الله پاک په فرمان سره په هغه وچه دښته کي يوازي پرې ښووله په دې خاطرچي هلته د اسماعيل عليه السلام د پښو په واسطه د اوبو چشمه (آب ضم ضم) پيداسي رب العزت پخپل ذات کي د بنده په کموالي او سرتيټ کيدو کښي اراده نلري بلکه بندگان پخپل ازمايښت کي اچوي گوري څوک د دې ازمايښت څخه کاميابه وزي . دلته د اسماعيل عليه السلام دمور تدبير نه وو چي د اسماعيل په پيداکيدو سره يې خپل درد او غم هيرکړ حضرت اسماعيل يې په خيمه کي يوازي پرې ښووی اود يوي ليونۍ پشان يې په اوبو پسې منډي وهلي . پروردگار عالم ترموراو پلارهم مهربانه دی . د خپلو خاصو بندگانو په واسطه خپل خاص کارونه کوي . ځکه خوانسان په اشتراکي ژوندکي تربيه سويدي اوموږ اشتراکي ژوند ضروري او لازمي عنصر بولو ځکه بيله اشتراکي ژونده خير او شر منځ ته نسي راتلای . د دې کارونو په ترسره کولو کي که چيري انسانان دعدل او انصاف څخه کار واخلي او ياهم رب العزت د خپل خالق په توگه و پيژني خيراو شر دواړه د هغه په قدرت کي وگوري اوخپل ځان د يوه صالح

اومسلم انسان مثال جوړ کړي نوب العزت هم هغه ستايي اود هغه د پاره د نيکيو اجر و نه ورکوي اوهغه ته د متقي لقب ورکوي لکه :

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَذُنًى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ دَكْرَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ دَقِيقٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (13) الحجرات

ترجمه: اي انسانانو تاسي مو پيدا کړي ياست د يوه نر او يوې ښځې څخه اوگرځولي موياست تاسي ډلي ډلي په دې خاطر چي يو د بله سره و پيژنئ. (کم يوستاسي نيك عمل کوي اوايمان راوړي) ځکه په حقيقت کښي د عزت خاوند ستاسي په نزد دالله هغه څوک دئ چي پرهيز گاره (متقي وي) په تحقيق سره

الله پاک عالم دی. او خبر دی. (په هر هغه څه چي بندگان يې کوي) يعني نه تور په سپين اونه هم سپين په تور نه عربي په اعجمي اونه اعجمي په عربي بر تر ي لري بيله تقوي څخه او بله خو لا داده چي په ورځ کي د قيامت به هم دا خبره د تصديق وړ وي لکه په دې دنيا کي چي په اصل اونصب سره څوک نه بخښل کيږي په ورځ کي د قيامت به هم داسي وي لکه:

فَرِذَا نَفَخَ فِي الصُّورِ فَلَا يَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ (101) المؤمنون

ترجمه: هغه زمان چي د دوهم ځل د پاره په شپيلۍ کي پوکل وسي اوڅلگ را پورته سي نو نه به وي د دوی په منځ کي اصل و نصب او نه به هم د دوی څخه په دې باره کي پوښتنه وسي . دا هم زموږ بل دليل دئ چي يوازي د نر د پاره مشخص وينا اواساس نسته په مخکني آيت کي پروردگار عالم و فرمايل چي ما تاسي د يوه نر او يوې ښځې څخه پيدا کړي ياست دې خبري موږ ته دا را و ښوول چي د نارينه په څنگ کي ښځه ضروري ده بيله هغې نه تکثير د اجتماع ممکن نه دی . يو بل ښه مثال لرو. بياځو دحضرت موسي عليه السلام دورته . هغه وخت چي موسي عليه السلام دمصر څخه وتښتيدی اود مدين ښهر ته ورسيدی نو وې ليدل د څاه په اوبو باندي ډير څلگ راټول سوي دي اوبه را کاږي خوهغه خوا دوې جنکۍ مخکي د خپلي رمې سره ليري د حيا او شرم نه نژدې نه راځي اوهلته انتظار دي چي دا څلگ تيت سي بيا به اوبه د څاه څخه را وکاږي او خپلو پسونو ته به يې ورکړي . موسي عليه السلام چي دا حالت وليدی نو جذبه يې را پورته سوه او راغی هغه څاه ته تيگه يې ليري کړه اود دې دوو جنکيو پسونه يې اوبه کړه جنکيو چي دا حالت وليدی ولاړې اوخپل پلار ته يې داقصه بيان کړه (يوسړی وو او زموږ سره يې داسي کمک وکړ) ددې جنکيو پلار حضرت شعيب عليه السلام وو هغه موسي را وغوښت او ... دالقصص سوره 20 سپاره) زموږ هدف دلته دادی د حضرت شعيب عليه السلام دوې انجوني هم لکه د نارينه پشان چوپاني کوي ، آياد يوه پيغمبر په صفت نعوذو بالله د دومره عقل او فراست خاوند نه وو چي خپلي ځواني لوني د چوپانۍ څخه را وباسي او هغه په کور کي کښينوي داسي نه ده . آيا زموږ دگران هيواد په جنوبي سيمو کي سپيڅلي افغانان ، کوچيان

اودهيواد په نورو ولاياتو کي لکه هزارگان او نوراقوام چي د خپلو نارينه ووسره اوږه په اوږه په کښت اوکړونده کي کارکوي څه فکرکوي ؟

پکارده نارينه لکه دموسي عليه السلام دهرې ښځي سره د ژوندانه په لارو چاروکي کمک وکړي نه دا چي هغه دکار او کسبه څخه وساتي او ياهم ورته په ژوندانه کښي په درنه سترگه

ونه گوري . هرڅوک چي علم او پوهه لري بايد و نوروته يې ورزده کړي اود خداى (ج) په لاره کي يې د خدمت مصدر و گرځوي . ځکه په بي علمۍ سره هيڅ هم نه جوړيږي (نه د جامعي پرمختگ او نه هم د الله پاک پيژندنه په کامله توگه منځ ته راتللاى سي) .

ددې خبري د تا ئيد د پاره موږ په تکرار تکرارسره د حضرت جبرائيل عليه السلام ليرنه و حضرت محمد (ص) ته او ياهم د الله پاک خبري راساً د حضرت موسي عليه السلام سره ټوله په دې خاطره چي پروردگار عالم د خپل استاذي په واسطه خپل ټول بندگان دعلم اودادب څخه مالمال کړي اوهغوي ته د پوهي زمينه مساعده کړي . وقت په وقت يې الاهي کتابونه د خپلو پيغمبرانو په واسطه د مخکي پرمخ د فسادونو د ليري کولو په خاطر تشريح اوتوضيح کړيدي . ددې ارشاداتو مقصدد بيعلمۍ ليري کول د اتحاد او اتفاق را وستل وو نه په دې معني چي تجملي شکل ولري او ياهم هغه د پيسو په مقابل کي و پلوري د انسانانو ترمنځ جگړې او بيځايه بحثونه ټول د بې علمۍ نتيجه ده . اوباکه علم لري اوعمل نه په کوي هغه حيوان ته پاته کيږي چي په قرآن عظيم الشان کي الله پاک د خره پنوم يادکړيدي (دايت مبارک ترجمه ده) .

هرهغه څوک چي علم لري اوعمل نه په کوي په شکل دهغه خره دي چي کتابونه پرې باروي . که څوک دعلم په برکت برخورداره وي اود حقيقت خراغ يې ليدلى وي هيڅ کله جارواجنجال نه خلق کوي مگرهغه بې دانشه دانشمندان چي دطوطي اومينا پشان زده کړه لري . په همدې خاطر الله پاک وخپلو بندگانو ته دالارشوونه کوي .

تاسي به د پروردگار عالم د ثبوت د پاره په بې علمۍ سره بحثونه او جگړې نه کوۍ . يعني اول به علم زده کوۍ بيا به دخلقو رهنمايي په غاړه اخلۍ . دا نو دامعني نلري چي گواکي داکاردنارينه په غاړه ايښودل سوئ دئ بلکه دهرانسان که نروي اوکه ښځه د علم د بخش په لاره کي سهم اخيستلاى سي په دې مبارک آيت کي وگورۍ .

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ دَوْ دُنْتِي وَهُوَ مُرْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ دَجْرَهُمْ بِحَسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ(97)
النحل

ترجمه : هرهغه څوک چي عمل صالح ولري که نروي يانښځه په شرط ددې چي مسلمان وي دهغود پاره ژوند دۍ پاک اومنزه . اودوى ته به پروردگار عالم ورکړي اجرد نيکو د هغه څه په خاطرچي دوى کړي وه . (په دنياکي) په انتهايي معني کي بايد وويل سي عمل صالح دهرهغه کس په نصيب او برخه کښي وي چي علم اوايمان ولري . دا

کارانسان وديته اړ باسي چي د ژوندانه په چارو کي د عدل او انصاف څخه کارواخلي . که چيري دعلم برکت نه وي نودعدل اوانصاف په لاره پوهيدل څه امکان لري؟

که نروي اوکه ښځه چي دايمان خاوند نه وي اوياهم په ژوندانه کي دخلقو سره درب العزت داحکامو د ترسره رسولو دنده په غاړه و نلري د صالح عمل درلودونکی نسي جوړيدلای.

د رب العزت بل ارشاد دي.

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ (26) النور

ترجمه: ناپاک (خبيث) نارينه د ناپاکو (خبيثو) ښځو د پاره، پاکان خلگ د پاکو ښځو د پاره پاکي ښځي د پاکو خلگو د پاره .

دازموږ د پاره بل دليل دی چي د ژوندانه په چارو کي د نراوښځي اشتراک هم د تحسین اوهم دغضب لياقت لري . ځکه په ژوند کي د نراوښځي يوځای کيدل په هغه صورت کي امکان لري اوياهم اجتماعي ژوند هغه وخت ښه تيریږي چي دواړه (نراوښځه) د يوه خاصيت اوعادت درلودونکي وي بيله دينه د دې دواړو يوځای کيدل محال ښکاري د دې خبري د تائيد د پاره موږ يو مکمل مبارک آيت دقرآن عظيم الشان څخه رااخلو هغه دادی .

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ دَعَاَ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَدَجْرًا عَظِيمًا (35) الاحزاب

ترجمه:په تحقيق سره مسلم نارينه اومسلمي ښځي مؤمنين نارينه اومؤمني ښځي روژه نيونکي نارينه اوروژه نيونکي ښځي اطاعت کونکي نارينه اوطاعت کونکي ښځي صادق نارينه اوصادقي ښځي صبرکونکي نارينه اوصبرکونکي ښځي عاجزي کونکي نارينه اوعاجزي کونکي ښځي روژه نيونکي نارينه اوروژه نيونکي ښځي حفاظت کونکي نارينه چي ساتونکي دخپل محرمو ځايونو وي اوحفاظت کونکي ښځي چي ساتونکي دخپل محرمو ځايونو وي ذکرکونکي نارينه چي ډير دالله نوم يادوي اوداکريني ښځي تيارکړيدي الله پاک ددوی د پاره مغفرت اواجرډير لوی (جنت) . فکرنه کوم چي تردې به بل داسي مکمل آيت د نراوښځي د پاره موجود وي چي په صراحت سره يود بله بيل اود خپل عمل په درلودلو سره بيان سي . داخبره موږ د دې د پاره وکړه چي گويا ويونکي ته اوسوال کونکي ته همدا يو مبارک آيت بس دی چي په تفصيل سره شرح سوي دی . اوس به څنگه د سوال ځاي پيداسي چي نارينه خپل ځان معتبره او با ارزښته و بولي اوبښځي ته په حقارت اوياهم سپک نظر وگوري . د رب العزت په دربار کي دواړه په يوه قطار کي دريدلي دي اود ژوندانه په چارو کي ددواړو اشتراک ضروري دی ، که دواړه يايو د دوی د ژوندانه په چارو

کي اشتراک ونه کړي بيا به هيڅکله ښه او بد منځ ته رانسي . خودعمل په اجرا کي دواړه پخپل نامه سره يادېږي . اوس که بيا هم گناه په ښځه واچول سي نو وگوري چي پروردگار عالم د ښځي نه مخکي سړي په دې امرکړيدي چي خپل فرجونه وساتي لکه :

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ دُبَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ دُزْكَ لَهُمْ (30) النحل

ترجمه: اې محمده ووايه مو منانوته (نارينه وو ته) کښته واچوی خپلي سترگي د نامحرم په ليدو کي او وساتي خپل فرجونه .

يعني خپلي سترگي کښته واچوی او پردی ښځو ته مه گوري ځکه د زنا اولنی حرکت په بده سره کتل دي ونامحرمي ښځي ته . موږ و ويل نارينه او ښځي دواړه دکارکولوحق لري نوکه چيري يود بله په بده سره وکتل سي نوحتماً د جامعي فاسد کيدل اود پروردگار عالم ناخوشي منځ ته راځي . د دې نقص د ليري کولو د پاره بايد تراو ښځه په دواړو اقدامات وکړي .

ولي ترټولو دمخه ددولت اراکين بايد داسي زمينه مساعده کړي چي تراوښځه هريو پخپلو حالتونو سره دکارکولو مسو ليتونه ولري نه د فيشن اوسيل کولو دفترونه .

زما په عقیده د يوه مسلمان د پاره دا يو آيت مبارك بس دی ، خوموږ دلته د زړه د قرار د پاره څومره آياتونه ذکرکړل نور به هم ورته ذکرکړو څو د ويونکي زړه تسلي سي چي زموږ دين ، زموږ لاره او زموږ کردار په حقه دی . هر هغه څوک چي زموږ په دين کښي نخري جوړوي اوياهم بهتان وايي موږ په هروقت کښي کولای سو په ډيره ميړانه اوکامل جواب سره د هغه ترديد وکړو اودانيمگرتيا دده د خپل ځان او فکرثبات وگرځوو .

د ژوندانه د اشتراک اوکارونو په اجراکولوکي د تراو ښځي ونډه موږ دلته په دې مبارك آيت کښي بيا هم څرگندولای سو که چيري نارينه او ښځي د بدو افعالو برخه وي نو الله پاک څه ښه فرمان لري

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (73) الاحزاب

ترجمه: پروردگار په عذاب کي اچوي منافقين نارينه اومنافقي ښځي مشرک نارينه اومشرکي ښځي اوتوبه قبلوي الله پاک د مومنانو نارينه وو او مومنانو ښځودغه رنگه پروردگار عالم بخښونکي اونهايت مهربانه دی .

همدغه راز د الاحزاب سوره څخه دامبارک آيت

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ دَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ دَمَرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا (36) الاحزاب

ترجمه : نه ښايي يوه مسلمان نارينه اويوې مسلمانې ښځې ته هغه زمان چې امروکړي الله پاک او رسول دده (حضرت محمد ص) په يوه کار باندي چې هغه خيروي ستاسي د پاره په هغه کارکي سرپيچي . هغه څوک چې سرپيچي وکړي دالله اود رسول دده د اوامرو څخه په تحقيق سره گمراه سوي دي په ښکاره گمراهۍ سره .

که نراوښځه ايمان په خداى (ج) ونه لري اود پروردگار عالم مخلوق ته خدمت و نه کړي اوصالح عمل ونه لري الله پاک ورته داسي فرمايي .

وَمَا يَمْوَالُكُمُ وَلَا يَوْلَاكُمُ بِالْإِثْمِ يُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَىٰ لَا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا (دالسباسورۍ 37 آيت)

ترجمه : نه مال ستاسي اونه هم اموال ستاسي کولای سي چې تاسي خداى ته نژدې کړي بلکه فقط ايمان په الله (ج) او عمل

صالح سره کيدای سي درب العزت رضا حاصله کړي .

دا مبارك آيت خاص دمسلमानانو د پاره نه دی ويل سوى بلکه د ټول عالم د پاره يوشان ارشاد دی . دا خبره مو بايد په ياد وي چې دايمان راوړلو نه بغيردهيڅ کس صالح عمل (خيراتونه ، زکاتونه ، کمک کول او نور ښايسته اعمال) په ورځ داخرت او پروردگار عالم په دربارکي د قبلیدو قابليت نلري مگرهغه کسان چې ايمان په الله (ج) او رسول مقبول (ص) ولري . ځني خلگ دا گمان کوي چې خپلولي د پيغمبرانو او اولياوو کولای سي ددوى د شفاعت زمينه برابره کړي . حال داچې دا خبره صحيح نه ده . که څوک په الله پاک او پيغمبر (ص) باندي عقیده او ايمان ونه لري که هرڅومره دارايي اودولت دخداى په لاره کي مصرف کړي دا قرابت اومتاع بخښنه به ورته هيڅ گټه ونه رسوي . که څه هم په نصب د رسول اکرم (ص) باندي منسوب وي موږ کوشښ وکړ څو دخپلو ويونکو د پاره هرهغه څه راغونډ کړو چې د هغو په واسطه وکړای سو د زړه تسلي حاصله کړي د هغه سوال د جواب په خاطر چې په ژوند کښي آيا يوازي نارينه دکاراوعلم د حاصلولو حق لري اوکه نراوښځه دواړه .

دايمان په درلودلوسره عمل صالح حتمي اوضروري کاردی ځکه دعمل صالح نه بغيرايمان هيڅ معني نلري بلکه د وقت ضائع کيدل دي که چيري دواړه سره يوځای سي نو کيدای سي د رب العزت رضا او رغبت حاصل کړي داهغه وخت تحقق مومي چې نر اوښځه دواړه د ژوندانه په چاروکي بوخت سي ، اوکه يو ددوى څخه ترك دنيا وي نو دا به محال وي چې د هغه څخه دي د نيکۍ اعمال ظاهرسي ، حتماً داسي اشخاص هغه کسان دي چې د جامعي په اوږو بار او يو دروند پيټی دی . داسي خلگ نه د خداي پسند او نه هم دمخلوق ، ځکه نه دوى علم حاصل کولای سي اونه هم د خدمت مصدرگرځي .

مزد هغه وخت خوندور ثابت کيږي چې انسان زحمت وکاري 0خپلي خولې توی کړي رږ اومشقت ته خپله غاړه کښيږدي نو دخپل مزد قدر هم محسوس کولای سي . رب العزت هم په دې خاطرچې مسلمانان په دې نړۍ کي

ډير تکاليف . لوږي تندي . اودمشقت ډکي شپې ورځي تيري کړي په آخرت کي ورته عوض ورکوي ځکه خوددوی د اتمان د پاره فرمايي :

وَالْآخِرَىٰ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ (35) الزخرف

ترجمه : دآخرت دعزت ژوند په نزد د پروردگار دهنه چاد پاره دی چي په دې دنيا کي متقي او با ايمان مسلمان وي .

نه د هغه کس د پاره چي مسلمان نه وي ولي پرهيز گاره وي . د ژوندانه په چارو کښي داجرا کولو په غرض د نارينه او ښځي فعاليت لا زمي شرط دی که څه هم دا اجرائات په صالح ډول وي او يا هم دگناه په ډول ځکه درب العزت په وړاندي ددې دواړو مخلوقاتو ترمنځ کوم ترپير نسته دواړه دالله پاک بندگان دي او هريود دې دواړو مخلوقاتو دخپل عمل جواب ويونکي دي . داسي نه چي د نارينه جواب به ښځه وايي او يا هم د ښځي جواب په نر وايي . هيڅ شخص د بل په اعمالو سره نه خلاصیږي او نه هم ما خوزه کيږي ځکه دا خبره رب العزت په تکرار سره په قرآن شريف کي کړيده موږ تاسي ته عين نقل و رساوه اودا مو هم اضافه کړه که څوک ددې مخلوقاتو ترمنځ بيله تقوي څخه ترجيح راولي حتماً اشتباه ده او غلط فهمي .

زموږ داسي گمان دی چي ديوه کامل (عاقل ، بالغ ، آزاد) انسان د پاره دومره دليلونه بس دي چي الله پاک په قرآن عظيم الشان کي د بندگانو د تفاهم د پاره را ليږلي دي اوموږ د هغو څخه د يوڅو گلانونو په ټولولو کښي خپل ويونکو ته دا گلدسته تقديم اوتحفه کوو . گورو په هرمبارک آيت کي د نر او ښځي ذکرسته که چيري ښځه د ژوندانه د فعاليتونو څخه ليري ساتل سوي وای نو بيا دهغې ذکر کيدل په ښو او بدو کارونو کي څه لا زميت درلو دی ؟ دا فقط زموږ انسانانو کوتاه فکري ده چي د خپل ځان څخه په شعر او شاعري سره مطلبونه حل کوو غافل د هغه څخه چي زموږ خدای (ج) اود هغه رسول (ص) څه وايي . هيڅ داسي حديث نسته چي هغه د قرآن شريف د مبارکو آيتونو خلاف وي . او که چيري خلکو جوړ کړي وي نو موږ مسلمانان هغه نه منو . دا ځکه چي کفري او دهري علما وو تر ټولو نه ډير زموږ د دين او ايمان په ضعيف والي سره لاسونه ورکړي اودا کوښښ کوي چي خلک د اسلام د دين څخه بيخبره وساتي . دوی پوهیږي د پروردگار عالم ويناوي او قرآن حق دی او په دې قرآن کي پروردگار عالم وخپلو خاصو بندگانو (مسلمانانو ته) دا وعده ورکړيده چي په آخرت کي به ورته ډير بي شماره نعمتونه وي لکه دا مبارک آيت :

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ يَدَيْهِمْ وَبِذِيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (12) الحديد

ترجمه : هغه ورځ به ويني مومن نارينه اومومني ښځي په وړاندي چي منډي به وهي نورددوی او په راسته لاس کي ددوی به زيږی وي په دغه ورځ کي دجنت چي ترلا ندي به بهیږي اوبه دوی به په دې جنت کي دايم وي او دايو

لوی فضل او کامیابی ده دلته ددې مبارک آیت یوه معني زموږ اصلي هدف يعني د نړاوبښځي دواړو ذکر او کارکول ، عبادت کول او همدغه راز درب العزت واطاعت ته د دواړو دریدل او پخپله هریو ددوی فاعل کیدل مراد دی او د بله طرفه څخه دا یو برتري د مسلمانانو ده په ورځ داڅرت کي چي کافران (هغه څوک چي په قرآن عظیم الشان باندي ایمان نلري او حضرت رسول اکرم (ص) داڅري پیغمبر په حیث نه مني) ددې گټي څخه مستفید نه دي . دوی دخپل لجوجیت او بې اعتنایي له امله غواړي د خلقو ذهنونه خراب کړي ، ساده لوح مسلمانان وغولوي اودگوتو په سر ورته کشمیر جوړ کړي په آخره نتیجه کي دا ثابتته سوه چي بغیرله کاره انسان نه خپل رزق پیدا کولای سي اونه هم وجامعې ته د خدمت مصدرگرځیدلای سي ، څه اندازه ودې ته چي موږ د هغه څخه د ښواویا هم بدو افعالو اندازه گیري وکړو .

هرهغه څوک چي د ژوندانه دکارونو څخه لیري اومفت خوره تنبل و روزل سي نو هغه به د خپل خدای (ج) رضائیت څنگه حاصل کړي لکه:

د وفالا في دي بس کړه خودغرضه * * * دخالق سره دي څه کړه چي مخلوق سره بې وکړي.

که چیري دا نارینه او ښځي پخپلوکورونو کښي واوسي اویاهم ځانونه د پروردگارعالم د خدمت څخه گوښه کړي اویاهم د ژوندانه دندې لکه خرید او فروش تولید او تکثیرد زراعت په غاړه وانه خلي نو ښه عمل به کله پیداسي په کورکي خو بیله هغه هم هرڅوک تقریباً په صالح عمل پوري اتکا لري ځکه نه د چا سره په تماس کي وي او نه هم د ژوندانه د ضروریاتو د پوره کولو د پاره د خلگو څخه بیع اوشرا کوي، نو د دې مبارکو آیتو نومعني خو فقط ډیرلږ هدف ته چي عبارت د صالح عمل او یاهم بد عمل دي رسیږي اصلاً خبره داده هغه څوک چي کامل ایمان لري په خدای اود هغه په قوانینو هیڅکله د بند گانو په حق کي تجاوز نه کوي اونه هم د بندگانو ترمنځ توپیر بیله تقوي څخه راوړي .

بیع وشرا ، غم او ښادي ، مرگ او ژوند، جوړي اوناجوړي د انسانانو د ژوندانه بیخ او نه شلیدونکی جز دی په داسي گډ قانون کي د هرانسان وظیفه داده چي خپل حد اوحود و پیژني اوباصلاحیته افراد باید د جامعي د خرابوالي مخه ونیسي نه دا چي د پردي او بیگانه ملکونو څخه رسم او رواجونو ته ترجیح ورکړي اودهغو په رواجولو کي مخ کښي وي .

دادحکومت او باکفایتته علماوو فرض عین دی چي د قرآن په مطابق اود رسول الله (ص) د ارشاداتو څخه په ژوندانه کي جوړي سوي قاعدې را واخلي اود هغو تطبیق ته اولینه درجه ورکړي که نه نوهمداسي کاراوهمداسي عمل دغیراسلامي هیوا دونو د رقم څخه بعید نه ښکاري . په داسي جامعه کي څوک حق نلري په اسلام باندي اعتراض وکړي اویاهم هغه ته گوته ونیسي.

دریمه برخه

قاعده اوقانون:

ددې ټولومبارکوايتونود تشریح او توضیح څخه دا ثابته کېږي چې د خير او شرعامل ، د نیک او بدو اعمالو فاعل انسان دی . اوانسان عبارت د نړاو ښځي څخه دی (مذکراومونث). دا څنگه کيدای سي چې انسان په بشري جامعه کې دکارکولو اشتراک ونلري خو د شر (بدعمل) فاعل وگرځي او يا هم په جامعه کې دکارکولو حق و نلري خو د صالح عمل فاعل و گرځي موږ تردې ځايه پوري د قرآن عظيم الشان مبارک آيتونه تر پوره تشریح او توضیح لا ندي د ويونکي د پاره وليکل او دا موثابته کړه چې ښځه اود هغې موجود ديت د قرآن پا ک د ارشاداتو سره سم د جامعې نه هيريډونکی مهم جز دی . او بيا مو په دوهمه برخه کې د ښځي اشتراک اوکارکولوزمينه پخپل استعداد سره سم تشریح او ثابته کړه او دا موهم پوره قناعت حاصل سوچي قرآن پاک دکارکولو اوعلم زده کولو مخالف نه دی . د اجتماعي ژوند په څنگ کې يي بعضي قاعدې اومقررات وضع کړيدي چې د هغو په نه منلو کې ورته د جزا حد ټاکل سويدي ، څو په جامعه کې د اغتشاش ، سرکښی او خرابوالي مخه ونیول سي بيا موږ وکتل چې ددې قرآني آيتونو تطبيق سويدي اوکه نه ، دا مو هم واضح کړه په مثالونو سره چې د پيغمبرانو اهل بيت اودعوامو اهل بيت هر يوه خپله دنده پخپل وخت کې ترسره کړيده اوکه نه ؟ مثلاً:

که موږ د خپل وطن افغانستان جنوبي او شرقي حصه ترغورلا ندي ونيسواو يا هم ولاړ سوهلته پخپله ليدلی حال و وينو دا به راته واضح سي چې اسلام يوازي د ښهرد خلگو د پاره نه دی راغلي بلکه د عربو او عجمو د پاره يو ډول اوبيله کوم امتياز څخه انسانان و وحدانيت ته رابولي . په همدې خاطر موږ دومره ډيرتا کيد کوو چې د نړاو ښځي ترمنځ کوم توپير د رب العزت د خدمت په لاره کې او يا هم د علم د زده کړي په لاره کې نسته . دلته صرف د انسان کوتاه فکري ده چې ځانته برتري ورکوي .

موږ مخ کې د خپل گران وطن (افغانستان) د شرقي او جنوبي حصو څخه نوم واخيستئ هلته ښځه د نارينه پشان کارکوي قلبه (يوې) کوي دځنگلو څخه لرگي ماتوي اوکورته يې راوړي اوحتي داسي قبيلې هم سته چې فقط نارينه دکور څارنه کوي خوراک اوڅښاک کوي اونور پاتي کارونه ټوله د ښځو په غاړه دي .

بله ډله زموږ د پاكي خاوري کوچيان دي . داهغه کسان دي چې په ژمي کې يوځای اوپه دوبي کې بل ځای کېده کوی د دوی ژوند هميشه سياردی دخپلو مواشيو (پسونو او وزو) تابعداران دي ، په دې معني هرهغه چيري چې ددوی پسونوته شنې شنې دښتي اودخوراک څر ځايونه موجود وي او زمينه د خوراک ددې پسونو د پاره موجوده وي کېده کوي اوهلته خپلي کېږدئ دروي . د دوی ښځي لکه نارينه د ژوند په ټولو برخو کې ونډه اخلي خپل ملي لباس

اواسلامي عزت نه هيريوي . دا ددوی د ژوند کاراو بار دی د دوی په خوښه د دوی جامعه جوړه اوهرڅوک (نراوښځه) پخپل وس او قدرت باندې کارکوي پخپل ټاټوبي کې پخلی د میرو لوشل اود اوبو راوړل د ښځو دنده ده . خپل ديني مضامين هم وايي اوملا تيان هم لري اوداسلام دمقدس دين پيروانان دي چي حنفي (پاک) مذهب اود حضرت ابراهيم عليه السلام په دود او دستور باندې ولاړدي .

صرف په ښارونو کې د ژوند طريقه اودکارکولو لاري چاري دکلي يا بانډو د قوانينو سره توپير لري . ځکه جامعه بيله اوهم بيلي غوښتني لري . په دې معني چي انجوني اوهلکان بايد مکتب ته ولاړ سي ، کله چي مکتب ختم کړي بيا فاکلتي ته ځي او بلاخره د تحصيل د ختم نه وروسته په دفترونو او مدرسو کې معلمان اويا هم په شعباتو کې ماموران جوړيږي .

دکارکولوله لحاظه دغه د ښهرکلچراودکلي او بانډو کلچرکوم توپير نلري ځکه هرڅوک پخپل استعداد اود ذهن په تکامل سره دخپل ضرورت وړ مشکلات حل کوي زمينه د ښه کارکولو او بدعمل کولو دواړوته مساعده ده ځکه چي دهیڅ نارينه په سر ښځه اودهیڅ ښځی په سرنارينه نه مقررکيږي . دواړه پخپل ذات کې دخپل قوم ، کور ، اوکلي نمايندگان دي که ښه کوي هم اوکه بدکوي هم قرآن عظيم الشان دټولو دپاره يوکتاب دي يوه معني لري او يو رنگه معلومات پکښي حل دي .

داسي نه ده چي کوچيان او باده نشينانو د پاره يوقانون وي اود ښارد خلکو د پاره بل قانون .

په قرآن عظيم الشام کې دجامعي د بهبود او فلاح په خاطر د ټولو مؤمنانو (نراوښځود پاره) يورنگه داسي ارشاد لري .

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ دَبَّصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ دَوَّ آبَائِهِنَّ دَوَّ بُنَاتِهِنَّ دَوَّ دَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ دَوَّ رِخْوَانِهِنَّ دَوَّ بَنِي رِخْوَانِهِنَّ دَوَّ بَنِي رِخْوَانِهِنَّ دَوَّ نِسَائِهِنَّ دَوَّ مَا مَلَكَتْ دِيمَانُهُنَّ دَوَّ التَّابِعِينَ غَيْرِ دُولِي الرِّبَايَ مِنْ الرِّجَالِ دَوَّ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِدِرَجْلِهِنَّ لِيَعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا دِيَّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (31) النور

ترجمه: ووايه اې محمده (ص) ايماندارو ښځوته چي پټي دي کړي (له نامحرمو سړو څخه) سترگي خپلي او ښه ټينگ دي وساتي فرجونه (دسترخاڼونه) خپل اونه دي ښکاره کوي زينت (ښايست) خپل مگرهغه چي ښکاره کيږي (مخونه اولاسونه) او وادي چوي ټکری (پورنۍ) خپل په گريوانونو (ټټري ښکاره نسي) خپلو اونه دي ښکاره کوي د ښايست ځايونه خپل وهيڅ چاته مگر د پاره د ميړنو خپلو يا پلرونو خپلو د ميړنو خپلو ته يا زامنو ته يازامنو د ميړنو خپلو ته يا وروڼو خپلو ته يازامنو د وروڼو خپلو ته يازامنو د خويندو خپلو ته يا ښځوته يا هغه چاته چي مالک سويدي ښي لاسونه ددوی يا هغه تابعاوته چي نه وي خاوندان د حاجت ښځوته د سړبونه (ايزک) يا هغو هلکانوته چي نه وي

خبردوی په اسرارد ښځواو نه دي وهي دا ښځي پښې خپلي چي معلومي کړي شي هغه څه چي دوی يي پتوي له زينت (گاني) خپلي . دغه رنگه توبه وباسي تاسي والله (ج) ته ټوله اې مومنانود پاره د دې چي تاسي ښيگنه او خلاصۍ ومومي په دارينوکي .

تفسير : د دې مشرح اوکاملوآياتونو څخه ثابته کيږي چي کفين (ورغوي) په الي مظهرکښي داخل نه دي ځکه چي ډير دنيوي اوديني ضروريات فرائضو اداينه دوی ودې ته اړ باسي چي ورڅخه کار واخلې لکه لاسونه که د هغوی د پتيدو حکم ورکړل سي نو ښځوته به په کار و بارکي ډير سخت رېږ او تکاليف ور وړاندي سي . برسیره پردې فقهاوو هم پرمه دغو باندي قياس کړيدئ لکه چي دغه اعضاُ مثثني سول نو د هغو تعلقات لکه گتمۍ ، نکريزي او رانجه هم په استثناکي ومنل سي . ليکن واضح دي وي چي په الي مظهرمنهاسره ښځوته عندالضرورت د هغوعضاوو په اظهارکښي اجازه ورکړې سويده نامحرمو سړيو ته له سره اجازه نسته چي دوی دي خامخوا دغه ښځوته وگوري يا له هغو سره دي سترگي په سترگي سي ياد دوی داعضاوو سيل دي وکړي .

تنبيه : ددې مبارک آيت څخه معني دا نه ده چي و ويل سي او هير سي . دلته زموږ د ژوندانه اصلي هدف ، اصلي قانون او داصل سرنوشت ټاکل دي په دې معني هرهغه وخت چي يوه ښځه وغواړي علم زده کړي اوي اها هم د کارد پاره يا هم د وظيفو د اجرا کولو د پاره د باندي ووزي بايد دا په نظر کي ونيسي چي په څنگه ايجاباتو او څنگه طريقه سره کولای سي خپل د مطلب حل وکړي . ځکه د اسلام د طريقه لاره او واجبات قوانين (د نړاو ښځي د پاره داسي وضع سويدي چي د يهود ، نصارا او صائينو په خلاف دي .

دادري ټولني هميش داانتظارکوي چي دمسلمانانو ضعيفوالی بد بختي اوبې ايمانی ژر تر ژره رامنځ ته سي خو د الحاد اوکفري ټولني د خوشحالتيا اواراموالی خيال اوخوب په حقيقت تبديل سي . ځکه خور رب العزت د خپلو خاصو پيروانانو (مسلمانانو) د پوهی آرامی او اطمینان په غرض مکرراياتونه تشریح او نازل کړيدي خو د مشکلا تو په وخت کي هغوی بې طاقته او بې حوصلې نسي . که چيري د لويو غمونو په گرداب کي ولوېږي نو د صبر او حوصله څخه دي کار واخلې چي په دې طريقه هم د خپل پروردگار رضائيت حاصلولای سي اوهم به خپل مراد ته ور سپري . اوکه چيري دوړوکارونو سختی او ناكل کيدل رامنځ ته سي بايد د مشوري او نورو دوستانو (مسلمانانو) په رهنمايي اوکمک سره هغه حل کړي ، خو د دښمن زړه هيڅکله داميلان پيدانه کړي چي گواکي د مسلمانانو د حالت د خرابوالي سيل بين سي . بايد يو مسلمان ښځه اومسلان نارينه د بهترينو اخلاقو په درلودلو سره لکه چي حضرت رسول مقبول (ص) اود هغه سرتيرو په اسلام مين يارانو دخپل اخلاق اومکمل ايمان په درلودلو دا پاک او منزّه دين ترموږ پوري را ورساوه اوس پرموږ هم دا فرض ده چي دادين په کامله توگه ترآينده نسلونو پوري پاک او بيله کوچنۍ سهوي اوغلط فهمۍ سره وساتو اوبيله کمي شخصي ادعاُ اوغوښتني څخه نورونسلونو ته ټکي په ټکي ورسوو اودا سلسله د ځنځير په شان يود بله تقديم کړو .

هغه بیځایه فعالیتونه اودخود خواهی اغراض کوم چي دغربي ممالکو له خوا څخه صادرېږي په غوراوعمیقه توگه ترڅپرني لا ندي ونیسو ځکه هیڅ دښمن د بل د ښمن د پاره کمک نه کوي مگر دهغه په شکست کښي موږ پخپله افغاني جامعه کښي په واضح اوڅرگنده توگه وینو چي په اسلام مین نارینه اوبښي دخپل دین ، مذهب ، طریقي او روا جونو په درلو دلو سره همیشه دکفري او الحادي جامعې د سترگو خارگر ځیدلي دي .

په دې ډول چي هم د باندي دکورونو (په جامعه کي دژوند د لارو چارو د سنبالولو د پاره) کارکوي اوهم د ننه په کورونو کي د خپل ټاټوبي د ښایست زمینه پخپله غاړه لري .

ترن ورځي پوری دښمنانو ډیر ي هلي ځلي وکړي چي زموږ په جامعه کي د نفاق درز واچوي د بیځایه اوغیر انساني اعمالو په واسطه دمسلمانانو ذهنونه داسي کړکېچن کړي چي گواکي دحقیقت اخبار لولي، خو د ډیري خوشحالی ځای دی چي زموږ په وطن مین په الاهي دین اوايمان باندي قایم مقام نر او ښځي د داسي توطئو دمخ نیوي د پاره تدابیر او لا زمي طریقي اختیاروي . موږ ددې مثال دگپاره د روس د وحشي نظام غوښتونکي (کمونستان) اود هغوي مستقیم تجاوزات زموږ په گران هیواد افغانستان کښي د یادولو وړ بولو ، ځکه دافغاني مقاومت له لاسه د سقوط او بربادۍ سره مخامخ سول او داسي دعبرت درس یې واخیست لکه چي زموږ پلرونو د انگریزو امپراطوري ته ورکړ او دا خیالي امپراطوري یې ورته سقوط کړه. اوس چي بعضي خود غرضه او یاهم د غرب پلورل سوي اجیران دا ادعا کوي چي گواکي په افغانستان کي د ښځو حقوق موجود نه دي دا په دې معني نه ده چي دوی دافغاني ټولنی سپکاوی کوي بلکه ددوی هدف د اسلام د مقدس دین ضعیفوالی او یاهم ددې مقدس الاهي کامل قانون نیمگړتیاوي چي ددوی دذهن زاینده دي وجهان (وخپل کفري هیوادونو ته) د خپل ابتکار او زحمتونو نتیجه وگڼي او وښي . حال داچي لمر په دوو گټو نه پټ کیږي او یاهم د شب پرک په پښو باندي که آسمان را ولویږي نه تکیه کیږي . موږ په ډیره میړانه او ټینگ عزم سره دا پتيلي ده هغه ضعیف النفس نارینه او ښځي چي فقط پخپل ژوند کي دخپلي خوشحالی نه بغیر بل څه نه غواړي زړونه او فکرونه ددې څخه خالي کوو چي گواکي کولای سي د بلبل اوطوطي په شان څوڅبري چي د ایمان اوعقیدي څرگندوي هم نه دي په خلگو وقبولولای سي.

موږ کامل دین ، قانون ، رواج اودسپلین لرو هیڅکله افغانانو خپل کلچرپر بیگانگانو باندي نه دی خرڅ کړی بلکه دهغه محافظت یې خپله وجداني او ایماني وظیفه بللې ده .

په یوې لنډي مقایسي سره موږ کولای سو دغیراسلامي او اسلامي جامعې ترمنځ توپیر د یوه باوجدانه او بې غرضه انسان و ذهن ته تقدیم کړو او بیا و وایو چي قضاوت او عدالت د هغه په اختیار دی . کومه یوه ډله د حقوقو درلودونکې ده اسلامي اوکه غیر اسلامي ؟

((اول))

په اسلامي معاشره کې هر هغه وخت چې ماشوم پيداسي دخپلې مور په غېږ کې د پوره مهربانۍ ، عفت او ناز په درلودلو سره د يوې خوا د مور د اصلي شيدو څخه په گټه اخيستلو سره د بلې خوا لوئېږي اوددې ترڅنگ د پلار ، ورور ، خوراو نورو دوستانو په پوره پاملرني سره روزل کېږي او د محبت يوه مکمله ټوټه گرځي . ماشوم پوهېږي چې زما دوستان کوم دي)

مقايسه

په غير اسلامي (کفري) ټولنه کې ماشوم د پيداکيدو سره سره په شيرخوارگاهانو کې داخلېږي د نرسانواو بيگانگانو تر تربيه لا ندي روزل کېږي اکثره د مورد شيدو څخه محروم وي . د پلار ، ورور ، خوراو نورواقرباوو د محبت څخه کمبود .

((دوهم))

د ماشوم په لوی کيدو سره په اسلامي جامعه کې د مور ، پلارورور ، خوراو نورو نژدې دوستانو لکه نيکه او اناله خوا د انسانيت او اسلاميت درس او دحيوانيت څخه ليري درسونه وربښول کېږي په دې معني چې خپل د شرم ځايونه بايد پټ کړي ، لوڅ ونه گرځي ، د خور ، ورور ، پلار اومور څومره حقوق دي وربښول کېږي اودهغه په جامعه کې ثبت اواخلاق يې په کامله توگه ترخپلې لا ندي نيول کېږي څو ونسي کړه لای د بيگانگانو منفي رواجونه دهغه د ژوند حرکات په بله لاره و هڅوي که چيرې دا درسونه په تنبهي ډول هم وي .

مقايسه

په غيراسلامي جامعه کې ماشومان دلوی کيدو سره سم د شيرخوارگاه څخه وکودکستان ته راجع کېږي چې هلته د ډول ډول کورنيود رواجونو اوعقيدوماشومانو سره يوځای لوئېږي . اوعلاوه پردې دمعلم له خوا هغه تدابير چې دحکومت د واکمنو له خوا مقررسويدي ورته ښوول کېږي هغوی (ماشومان) د شرم ، عفت اوعزت د ځايونو د پروا نه ساتلو په بنا باندي داسي تربيه کېږي چې گواکي يو زيروح د مجبورييت پراساس باندي تر تربيه لا ندي راځي . هغوی ته د معاشري د خرابوالي (فاحشه توب)درسونه په گوته کېږي د مور ، خور ، ورور او پلار حقوق پخپلو قوانينو کې نلري بلکه داسي مفکوره او لاري ورته ښوول کېږي چې هغه داآزادي فضا لوی کيدل دي .

(انسان بايد ترقيد او مقرراتو لا ندي لوی نسي) . هغه د وحدانيت درسونه چې الله پاک په قرآن عظيم الشان کې د ماشومانو د تربيه د پاره موږته د حضرت محمد (ص) په واسطه تشرېح کړيدي اود جامعي څخه يې د شراو فساد دليري کولو د پاره لکه زنا ، لواط شراب خوري او نورقبيح اعمال د قاعده او قانون په واسطه ښودلي څو دورکوالي څخه په ذهن کې ثبت او ولوېږي نه ښوول کېږي په دې معني : انسان د فطرت اوخپلې آزادۍ په چوکاټ کې بايد

و روزل سي هغه بايد سرزنش نسي اود هغه دمغز د ناراموالي سببونه که څه هم د هغه دآينده د بد ژوند سرنوشت ښکاره کوي و نه ويل سي او يا هم فراهم نسي

((دریم))

په اسلامي ټولنه کي د ماشوم تربيه اودهغه حرکات د عمر تر معيني اندازې (بلوغيت) پوري د مور ، پلار ، خور ، ورور ، نيکه اواناله خوا په پوره اوکامله توگه ترغورلا ندي نيول کيږي دا ځکه چي ماشوم دکامل عقل اومنطق په نه درلودلو سره کيدای سي د حقيقت څخه منحرف سي .

کله چي دکبريت (بلوغ) مرحلي ته ورسيږي نو د مورپلار خور ورور نيکه او انا مکمله څيړنه او لارښوونه ترډيري اندازې پوري ختميږي او زلميان د الا هي قوانينو په لارښووني سره تا ديب کيږي د ماشوم والي ددورې څخه ترلوی والي پوري مسجد اومکتب ته داخليږي اودکبريت په دوره کي ورته داسي ويل کيږي ((اوس دي واک اواختيارخپل دی ستانه رب العزت ستا دگناهونو سوال کوي اودگناهونو د ارتکاب په واسطه به درته سرزنش درکوي)) اود جامعي دروند پيټي چي عبارت دعزت نفس څخه دی د اولني شرط په حيث ورته په گوته کيږي کيدای سي دا قوانين د عمر په 14يا15 کلنۍ کي وي . خوبايد په ياد وساتو چي دمځکي د جغرافيايي حالت په نيولو سره دديي عمر د اندازي ډيروالي اوکموالي هيرنه کړو .

مقایسه

په غيراسلامي ټولنه کي خلگ په يوه ديموکراتيکه فضا کي د عزت نفس او شرم څخه ليري تربيه او تر18کلنۍ پوري د حکومت په ادارې پوري مربوط احکامو لا ندي روزل کيږي په خلاف د دې چي د يوه انسان او حيوان ترمنځ تربيه بايد په کومو حالا تو کښي او په کومو خواصو کښي تر مطالعي لا ندي ونيول سي ادامه لري . د ماشوم ميلان دغير انساني اخلاقو وخواته دهمدې دورې څخه شروع کيږي . د بلوغ ياد18 کلني دورې څخه وروسته خود مختاره او په کامله توگه د مور او پلار څخه جدا ژوند باندي اتکا لري.

((خلورم))

په اسلامي معاشره کي هغه وخت چي انسان و بلوغ يا سالم والي ته ورسیدی نو د جامعي د تکثير د پاره و نکاح ته ضرورت لري دا نکاح که په شخصي رضا ئيت او يا هم په اجتماعي رضائيت باندي وي د قبول ورده.

(که د مور پلار په خوښه وي او که پخپله دهلك يا انجلۍ) نکاح انسان د نفسي خواهشاتو دغريضي څخه چي په نا جائيزصورت بايد انجام سي را باسي او خپل واك پخپل کور کښي ورته مصرف کوي او بيا بيا دا نکاح نه تجديده کيږي بلکه د مرگ ترساعته د ژوندانه د اړيکو يوځای والی دهمدې نکاح په واسطه دوامداره کيږي . او دا اړيکي نه شلیدونکي دي احياناً که دکورنۍ يا جامعي مفسد کيدل را منځ ته سي نو په ډير نرم او احسان سره طلاق واقع کيږي . لکه چي پروردگار عالم هم په دې باره کي داسي ارشاد لري.

الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَاِمْسَاكَ بِمَعْرُوفٍ ۚ ۚ ۚ اَوْتَسْرِيْحٍ بِاِحْسَانٍ . 228البقره

حقيقي طلاق تردرو مرحلو وروسته واقع کيږي هرمسلمان دپاره دا لا زمه ده چي د طلاق په وخت کي دعدل انصاف احسان او پوره قضاوت څخه کار واخلي . ددې بحث داخليدل دلته نسته په نوروکتابونوکي موږ په دې باره کي مفصل بيان اوتشريحات لرو .

نوټ : ددې خبري ياد بايد وساتو چي نکاح په هغه صورت کي تجديده کيږي چي خدای مه کړه ښځه د ميړه د اجازې نه بغير د داسي کار په اقدام لاس پوري کړي چي ميړه ورته د طلاق جواب ايښي وي . په دې باره کي د طلاق قاعده اوقانون بايد وويل سي.

مقایسه

په غيراسلامي جامعه کښي دا ضرورنه ده چي د ژوند تراخړه پوري ميړه اوماندينه يو دبله سره ژوند وکړي هميشه تريوې معيني مودې پوري ژوندکوي او بياطلاق اخلي . که څه هم دا کار د ژوند په سلسله کي څو کرته تکرارسي د عيب او شرم خبره نه ده . اوکه په شهواني رضا سره د بيگانه و خواته ميلان هم ولري کومه گناه ياشرم نه دی .

((پنځم))

په اسلامي جامعه کي نارينه مجبوره دي دکورکهول ټول ضروريات پوره کاندي ولي ښځي ته داحق ورکړي سويدي که پخپله خوښه کارنه کوي بايد په کورکي کښيني وخوري او وڅکي . د پلارميراث هم واخلي او د ميړه ترمړگ وروسته د ميړه په ميراث کي اتمه برخه هم خپل حق وگرځوي چي دا کار ورته اسلامي شريعت په حق ورکړيدی . او دايې هم اضافه حق دی چي د نکاح په وخت کي خپل حق مهر و خپل ځانته کښيږدي او هيڅ چاته يې ورنکړي .

مقایسه

په غيراسلامي جامعه کي دومرزياد امتيازات نسته د ښځي د پاره .

((شپږم))

په اسلامي جامعه کي د ښځي قدراوعزت په هرڅومره کي چي دکبريت (سپين سروالي) سن ته رسېږي ډير پري . دکورکهول چارواکي اواختيار، دپيسو خرڅ اوسپما ، وهلکانوته واده کول د مړي او ژوندي په حق کي (خيرات ، ذکات ، صدقه) اواکثره امتيازات د ښځي په اختيار کي راځي او د مرگ ترساعته هغې ته مور ، انا اوکه د دولت شته والی ډير سي او حج ته ولاړه سي د بي بي حاجي(اجاني) په نوم سره يادېږي . په کور، کلي اوکوڅه کي د قدر وړ شخصيت گرځي .

مقايسه

په غيراسلامي جامعه کي دا امتياز بل کل نه ليدل کېږي ځکه د اقتصاد موضوع او ياهم بزنس د ځوانۍ نه شروع اود خود خواهۍ غريضة د ماشوم والي نه په ميراث اخلي ځکه خو په يوه مېړه باندي اکتفا نه کوي اوژوند خوشحالي بولي نه عزت اولادونه هم پخپل کوراود والدينو په حقوق باندي نه تربيه کېږي بلکه د18 کلنۍ نه وروسته د يوې پرندې په شکل الووزي اوخپل ځانته جدا کور جوړوي اکثره دولت دسپين سرو اوسپين ږيرو د پاره دارالمساكين جوړوي (دارالحفاظ) لکه ماشومانو ته چي کودکستان جوړوي ددې خپلو زړو نارينه وو او ښځو د پاره هم داسي ځايونه جوړوي څو دا ناتوانه انسانان وکولاي سي هلته خپل آخري ژوند په يوازي والي کي تير کړي داځکه چي دا زاړه د جامعي څخه وزي څوک ورسره خبري نه کوي خصوصاً ځوانه طبقه . اوځني يې بيا دشتو په صورت کي پخپلو کورونو کي اوسېږي د ځان ديوازي والي د پاره حيوانات (سپي ، پشي) او نورساتي او خپله مشغولا پرې کوي .

((اووم))

انسان چي يوجلليل القدرمخلوق دی او پروردگار ورته دکرامت لرونکی لقب ورکړيدی سربيره پردې چي دانسان درجه يې په ټولوکائناتو باندي لوړه ساتلي ده په دې خاطر چي انسان په انسانيت اوحميده اخلاقو ښه ښکاريږي . حيوان چي د شعور درلودونکی ولي سالم عقل څخه کمبود دی د حيوانيت په چوکاټ کي د انسان دخدمت د پاره مقرر سويدی . په همدې منظور په اسلامي ټولنه کي فحشا چي د جامعي بد بختي او فسادچولو زمينه برابروي د نسل د خرابوالي او جدل باعث گرځي بده گڼل سويده اومرتکب يې د نکاح درلودلوپه صورت کي په رجم سره پوهولی دی او ددې لاري همنوعان يي سره دهمدغه رنگه افعالو هم خلاف دانسانيت اوجامعي گڼلي دي چي د اجرا په صورت کي مرتکب ته سزا ورکول کېږي . څود انسان اوحیوان فرق وسي . ځکه حيوانات هم بيله شرم اوحيا

څخه په هرځای او هروخت کې خپل نفساني خواهشات پوره کوي او بيله دې نه چې د نورو دليدلو او خنديدلو سبب گرځي ځان خوشحاله ساتي .

مقایسه

غیراسلامي ټولنه ددې قوانینو څخه معاف ده د رضا په وخت کې هرچیرې په هره تفریح گاه ، پارک ، حوض آب بازی ، سیندونو یا بحرونو په څنډو اوحتي په جاده کې د خپل نفسي اغراضو د ارضاع د پاره زمینه مساعدې بولي بيله مسئولیت په ډیره بې پروايي کې خپل اعمال ښکاره کوي او زنانه هم په لوڅ او مکمله بې حیايي کې د ښهرونو او کوڅو په شاوخوا کې لیدل کیږي چې دا کار د انسان او انسانیت درجه د حیواناتو په مقابل کې راکښته کوي.

((اتم))

په اسلامي ټولنه کې دنارینه یا ښځې مرگ په ډیره عذابدارۍ سره ترسره کیږي اوحتي اضافي اخراجات هم په ځان منل کیږي خودخپل مړې بې قدرې په ځان نه مني په دې معني چې څوک ونه وایي ((مړې یې بې قدره وگنۍ)) اوکله چې نارینه مړې نوبځه د خپل میړه داحترام په خاطر ترڅلورومیا شتواولسو ورځو پوري نه دچا سره نکاح ترې اونه هم بهر ته د وتلو کوښښ کوي چې دې کارته عده ویل کیږي . دا کار د جامعه دسالم والي د پاره دی ترڅو په دې څلورو میاشتو او لسو ورځو کې معلومه سي آیا حامله داره سویده اوکه نه ؟ اودا کار په الاهي فرمان سره سویدی . په دې خاطر چې داوولاد په سرجگړه رامنځ ته نسي .

مقایسه

غیراسلامي جامعه ددومره لوی او عظیم کار دروندوالی پخپلو اوږو باندي نه اچوي او نه هم یو د بل احترام ته په دې اندازه قایل دي (میړه اوماندينه)

((نهم))

1. علاوه پردې ټولوا امتیازاتو نارینه د ښځې د نکاح ترلو په وخت کې په نامه د حق مهر قبولول کوي اولکه مخ کې چې وویل سول دامهر ددې ښځې خپل شخصي مال دی.

2: دمیر په مال کې اتمه حصه پس له مرگه دمیر په حق لري

3: ښځه حق لري په کور کي کښيني اودباندې کارونه کړي.

4: دکورخرځ اوجامې تهيه کول دکورداسباب سره د ښځې حق نه دی .

5: دپلار په ميراث کي دوې خويندې ديوه ورور حق لري .

مقايسه

حال داچې داسي اکثره امتيازات په غير اسلامي جامعه کي نه ليدل کېږي.

اوس به بيرته راوگرځو خپل اصلي هدف ته چې هغه دجامعي د ترتيب ، تنظيم اومقرراتومنل اوقبول سوي ايجابات دي .

قانون

لمړۍ هرهغه څوک چې دمسلمانانو په منځ کي بيځايه تبليغ کوي ، نفاق اچوي ، بهتان وايي اوباهم دخپل نفسي خواهشاتو په مبنا باندي ولاړ قوانين وضع کوي په دې خاطر چې دمسلمانانو نوم بد کړي پرور دگار عالم ورته داسي جزا ټاکلي ده.

رَبِّ الدِّينِ يُحِبُّونَ دَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَى فِي الدِّينِ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ دَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَدَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (19)النور

ترجمه : هغه کسان چې خوښوي څو خپره سي د فاحشه توب او بدنامۍ خبره په حق د هغو کسانو کي چې ايمان يي راوړی دی سته ددغو کسانو د پاره عذاب درد ناکه په دنيا کي اوپه آخرت کي اوالله (ج) ښه عالم دی اوتاسي نه پوهیږئ.

تفسير: هرهغه څوک چې خپل شخصي اغراض په کاراچوي اويا هم په غير شعوري توگه داسي نامناسب کارونه کوي چې هغه دمسلمانانو دجامعې عزت اوحقانیت ته صدمه رسوي دا دواړه حالتونه د پروردگار عالم د قهراوغصه سبب گرځي هغوی ته په ژوندانه کي هم ذليل والی او په آخرت کي هم عذاب ورکوي . داځکه چې انسان بايد دانسانیت اوحقیقت تر شعار لا ندي ژوند وکړي (درواغ ، تهمت ، ملنډي ، بهتان ، غیبت اوپه سپکه سترگه کتل) دانسان د پاره عالي شخصیت نه تعین کوي . دا کارونه دهغه چا د خوا څخه عملي کېږي چې پخپل نفس باندي کامل قدرت نلري (ضعیف النفس) وي ځکه خوداسي انسانان دخپل شخصي ژوند د رفاه په عوض د بد بختۍ وسائل پخپله پیدا کوي او بیا په هغه گردآب کي خپل ځان اچوي . موږ دلته په ډاگه ویلای سو.

هرهغه څوك چې مسلمان نارینه اومسلماني ښځي اوياهم ځوان نارینه اوځواني ښځي اوياهم ماشومان هلکان اوماشوماني انجونې دعلم او پوهې له ليارې منع کوي اودخلقو په ذهن کې داسې بيځايه افترې گانې اچوي چې گواکې د دې علم په واسطه جامعه خرابه کيدای سي او ياهم د ننني ورځي علوم دکفر او الحاد باعث گرځي ، دا په حقيقت کې هغه بدعتونه او بد گمانونه دي چې پخپله دکومي غريضي او ياهم شخصي عناد کوتاه فکري ښکاره کوي په همدې سبب بيله مسئوليتنه څخه خپلې بيځايه نظريې وړاندې کوي او په دې عقیده نلري چې پروردگار عالم د ښو او بدو مالک دی جزا د نيکيو او سزا د بديو فقط د هغه په قدرت کې ده د مقرراتو د پاره يې مختلف قوانين وضع کړيدي دهغواجرائاتو د په نظر کې نه نيولو سره کيدای سي د پروردگار عالم په قهر او غضب سره برخه واخلي .

په دې صورت کې به ملامتيا په شخص باندي ولويږي .

موږ دلته يوه لنډه کيسه دحضرت بي بي فاطمه الزهرا د ژوند څخه را نقلوو چې زموږ د مشهور اوپيژندل سوي روحاني شهيد الحاج عبدالرب اخوند زاده له خولي څخه دبي بي فاطمه الزهرا د زيږيدني په ياد بود يې د ده پخله جامع جومات کې وکړه او زموږ سره په نوار کې ثبت پرته ده (پاتي ده) را نقل کوو .

((وايي يوه ورځ حضرت حسن اوحضرت حسين رضي الله تعالى عنهم وري اودخپل مور څخه يې د ډوډۍ سوال وکړ .

بي بي فاطمه الزهرا چې دحضرت محمد مصطفي (ص) لور او د حضرت علي کرم الله وجهه منکوحه وه په داسې حالت کې ژوند کاوه چې اکثره به د لوږې ویده کيدل ، په ټوټو پورنی اوکالي به يې په ځان کې وه څرنگه چې داد پيغمبر اهل بيت وه او پيغمبر بيله الله (ج) نه ددنیا طمع هيڅ نه لرله اونه يې هم د دنيا سره علاقه درلودل او نه يې هم په کور کې څه درلودل چې داينده غم په وخوري . ځکه خو بي بي هم دخپل پلار پشان خالي لاس اوخالي ديگدان ژوند کاوه . د ډوډۍ د پيدا کيدلو د پاره د قريشو او نورو کفارو دروازوته و دريدل څو د غنمو د ميچن کولو او ياهم کالي پرې منځلو په عوض کې مزد واخلي اوخپل معاشي په وکړي .

په دې ورځو کې کفارو ټولو په گډه تعهد کړی وو چې نور به ومسلمانونو ته دکارکولو زمينه نه مساعده کوو اودوی به پريږدو چې دلورې مړه سي . خير پس له ډيرو گرځيدو راگرځيدو ناکامه اومحرومه دکار د پيدا کيدلو څخه کورته په تش لاس راغله . دلته دوه واړه ماشومان په ژراسر دي او ډوډۍ غواړي . بي بي په دې ورځ ډيره دلتنگه سوه حضرت علي هم چيري دغزا د پاره تللی ووپه کور کې يوازي وه خونې ته ولاړه او دوه رکعته لمونځ يې وکړ او پروردگارته په ژراسوه اوداسي وويل . ((اې پروردگار ؛ نه کارسته نه ډوډۍ سته يادا ماشومان ماږه که يايې درواخله)) . يعني مړه يې که . دا ورځ ډيره استثنايي ورځ وه چې بي بي د ډيره درده څخه په ژړا او افسوس دا جمله ترخولې و ايسته .

ویل کیږي چي د بي بي په ژړا سره عرش عظیم په لږزه راغی. اود پرور دگار عالم ټول کائنات متحیرسوه رب الجلیل حضرت جبرائیل علیه السلام ته امر وکړ چي ورسه پیغمبر خبر کړه .

جبرائیل علیه السلام و حضرت اخیرالزمان محمد هاشمي ته راکښته سو او ورته وې فرمایل ((یارسول الله عرش په لږزه راغلی دی کائنات ټوله متحیر دي بي بي فاطمه الزهرا په ژړاده)) کله چي حضرت رسول مقبول په خبرسو په منډه منډه راغی. ځکه د خیر او برکت سمبول د مهرباني او دوستۍ ایجاد کوونکی دمځکي پرمخ گڼل سوی بشرد دې خبري په اوریدلو سره پوه سو چي کومه واقعه پېښه سویده راغی. وې لیدل چي دحسن اوحسین په مخ کي دطعام نه ډک دسترخوان پروت دی نو رسول مقبول دا حالت غیر عادي ولیدی پوښتنه یې وکړه داڅه دي اوڅه وینم ؟ بي بي فاطمه ورته وویل ((دادالله ج داد دی لکه په قرآن عظیم الشان کي چي پروردگار عالم فرمایي.

كَلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَأْمُرِيكَ بِدُنَىٰ لَكَ هَذَا قَالَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (37) العمران

ترجمه : هغه وخت چي داخل سو(دمریمي وکوتي ته) زکریا علیه السلام نو پیدایې کړه (وي لیدل) دمریمي سره هغه رزق چي دوخت په حساب کي نه پیدا کیدی وې ویل ای مریمي زه وینم تالره دا؟ هغې و ویل دا ټوله د جانبه د خدای تعالی (ج) څخه دي په تحقیق سره پروردگار عالم روزي ورکوي هغه چاته چي خوښه یې سي بيله حساببه.

رسول الله (ص) وفرمایل : څه دي وکړه او ولي دي و ژړل ؟ بي بي فاطمه ورته قصه وکړه حضرت رسول مقبول چي د اخلاقو او مهربانيو یوه ټوټه وه پخپله وینا باندي داسي پوه کړه یافاطمه : نوربه دخپلو اولادونو دپاره نه ژاړې ته به زما دامت دبخبني د پاره ژاړې څو الله پاک هغوی را وبخښي اوگناهونه یې معاف کړي . صدق الله وصدق رسوله .

قربان ترداسي رسول.

موږ دلته داقصه دافسانې یاوخت د ضائع کیدلو د پاره ونه کړه بلکه دامو په دې خاطر بیان کړه چي داسلام ارشاداتواوهغه حقیقت ته متوجه سو دغلط فهمۍ اوبیهوده گوږي څخه صرف نظر وکړوداسلام سترلارښود حضرت محمد (ص) خپله لور د نفسي خواهشاتو دارضاع څخه منع کړه ځکه نفسي خواهشات نسي کولای د حقیقت ځای ونیسي په خوله خبري دهرچا په وس اوقدرت کي سته خو د هغو عملي کول د یوه لایق او مدبره انسان له لاسه د پوره کیدو امکان لري . اول د بي بي د پاره دا درس ور زده کړي سو چي ترفردي غوښتني اجتماعي غوښتني بهتره دي . دوهم خاندان د محمد (ص) او خاندان د ایمان (مسلمانان) باید همیشه د اخلاقو صبر او حوصلې نمایندگان وي نه داچي د شیطان د رضا د حاصلو لو د پاره خپل نفسي خواهشات بهتره اومقدم وگني .

دایوه لنډه تحفه زموږ د ټولو مسلمانانو د پاره یو دعبرت درس د انسانیت اومحبت سرچشمه گرځیدلای سي . دقصورنو او هوټلونو د تالارونو څخه د انسانیت اواسلامیت اوازونه دامعني لري لکه په باغ وحش کي دپنجرو ترشاه دحيواناتو نعرې اومستي اوس چي موږ ته ثابته سوه په مکرروآیاتونو ، دلیلونو اوقصو سره چي علم برتره ترعبادت دی نود بیاتازه کولو د پاردقرآن عظیم الشان لمړي سپاره ته څو اودا آیتونه چي فقط معني یې موږ لیکو را اخلو ځکه چي د ویونکي د پاره بهترین دلیل گرځیدلای سي.

کله چي الله پاک وویل ملا ئکوته زه پیدا پیدا کونکی یم په مځکه کي د یوه خلیفه (انسان) نو ملا ئکوپه جواب کي ورته وفرمایل . پاکي دي وي تالره موږ ستا تسبیح وایو . ملا ئکو چي دانسان څخه مخکي پیریانان لیدلي وه هغوی په مځکه کي حکومت کاوه بدعملونه یې کول اویود بله یې وژنه کول نوځکه یې ورب العزت ته داسي وړاندیز وکړ چي گواکي انسان به هم ويني تویوي اونا فرماني به کوي ولي رب العالمین ورته وفرمایل . په هغه څه چي زه پوهیږم تاسي نه پوهیږي .)) آدم علیه السلام خلق سو اودژوندانه دسمون ټوله لاري چاري ور وښوولي سوې بیا یې ملا ئکو ته وویل ورسې اود آدم څخه تپوسونه وکړې ملا ئکو چي دعبادت نه بل څه نه زده وه اونه یې لیدلي وه نو د آدم علیه السلام څخه پوښتني وکړې او هغه ټوله جوابونه ورته وویل نو ملا ئکي ټوله حیرانه پاته سوې د پروردگارعالم پرقول او وينا باندي یې اقرار وکړاو پوه سوه چي پروردگارعالم ترموږ لوړ مخلوق پیدا کړیدی اوهم یې وهغوي ته کرامت ورکړیدی لکه چي قرآن ددې خبري تا ئید داسي کوي ((وکرمننا بني آدم .))

دلته زموږ هدف ددې جملو څخه معلوم او ثابت سو چي علم برتره تر عبادت دی . عبادت شخصي گټه ده اوعلم دانسانانو د پاره خدمت دی . دعلم په واسطه دالله پیژندنه منځ ته راځي هغه څوک چي الله نه پیژني اویا د هغه په احکاموباندي اعتماد اوعقیده نلري او ییاهم د هغه په احکامو کي سستي کوي یوې خواته ، اوهغه څوک چي درب العزت وحدانیت مني اودهغه وبندگانو ته دنیکي لاري ښوونه کوي اوپه دې لاره کي زحمتونه اورېونه گالي اوځان خاص دالله د رضا دپاره وقف کوي بله خوا، آیادادواړه سره برابردي ؟

نه : هیڅکله سره برابر نه دي . پروردگارعالم هم په دې باره کي داسي فرمایي قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَلْمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَلْمُونَ (الزمر 9 آیت)

ترجمه : ووايه يارسول الله آیا برابر دي هغه کسان چي علم لري اوهغه کسان چي علم نلري ؟

تفسیر : داچي پروردگارعالم دعلم درجه ډیره کړې ده عالم یې تربې علمه برتره بللی دی اوموږ هم دعلم درجه لوړه بولو نو

څنگه دیوه انسان دې علمی وسایل اوزمیننه برابر وو اوپه دې لاره کي بیا د بیځایه د لا ئیلو په وړاندیز باندي ټینگارکوو . حال داچي پروردگارعالم ښځه د نارینه د پاره داسي گڼلي ده لکه دسړي د پاره لباس وگوري هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَنَتَّبِعُ لِبَاسَ لَهُنَّ (187 البقره

ترجمه : دغه ښځي لباس دي ستاسي د پاره اوتاسي لباس يي ددې ښځو دپاره . آياداسي انسان سته چي خپل لباس
د ځانه څخه وباسي او بيا ځانته عاقل ووايي ؟
ددې ټولوبې علميومسو لیت د وخت د حاکمانوپه غاړه دی .

تمت با الخير

لمړی ټوک

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library